

FIETS DE STAD UIT

Amsterdam

DE LEUKSTE FIETSRUTES
EN ADRESSEN NÉT UIT DE STAD

Noord Holland 986.3

Amsterdam

Amsterdam : de leukste fietsroutes en adressen nét uit de stad /
[coördinatie ANWB Media, Hanneke te Giffel ... et al. ; routes
Mirjam Endendijk ... et al. ; red. en coördinatie Noordwestmedia,
Maarten de Vries ... et al. ; cartogr. Landkaartje, Winifred Broeder
; fotogr. ANWB avd ... et al.]. - 1e dr, Den Haag : ANWB Media,
2010. - 104 p : ill., krt ; 20 cm (Fiets de stad uit).
ISBN 978-90-18-03079-7

*Giffel, Hanneke te (A) - Endendijk, Mirjam (A) - Vries, Maarten de (A) -
Fietsochten; Noord-Holland(TW) - Dagcreatie; Noord-Holland;
Adresboeken(TW)*

Bibliotheek Nieuwendam

Alkmaarstraat 12
1024 TT Amsterdam

2009-48-2574

FIETS DE STAD UIT

Amsterdam

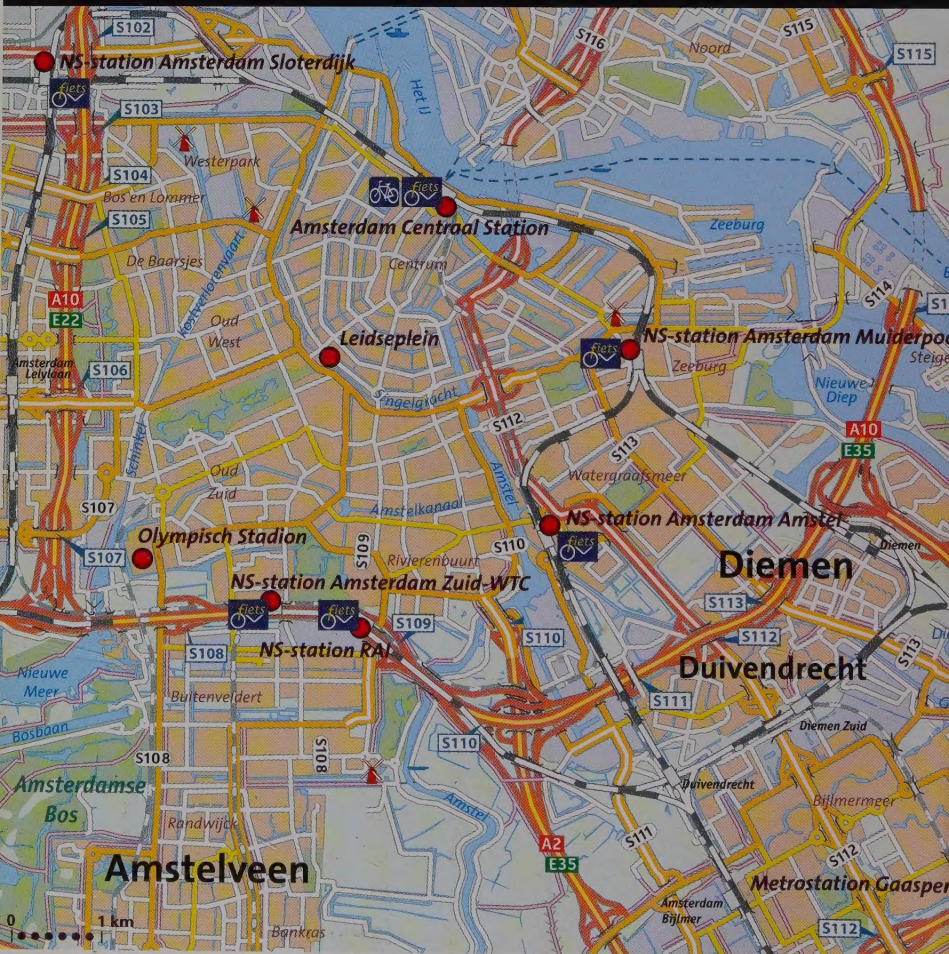
DE LEUKSTE FIETSRoutes
EN ADRESSEN NÉT UIT DE STAD

NIEUWE

STADSPLATTEGROND

Amsterdam

Inhoud

	Inleiding	6
1	Muiden 36 km	10
2	Breukelen 38 km	16
3	Vinkeveen 37 km	22
4	De Ronde Hoep 29 km	28
5	Bovenkerkerpolder 37 km	34
6	Rondom Schiphol 38,5 km	40
7	Westelijke parken 20 km	46
8	Zandvoort 40 km	52
9	IJmuiden 41 km	60
10	Wormerveer 25 km	66
11	Oostzaan 34 km	72
12	Purmerend 28 km	78
13	Ransdorp 25 km	84
14	Marken 52 km	90
15	Monnickendam 39 km	96

Gemeente Amsterdam

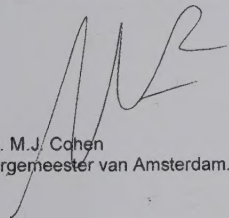
Amsterdam is een bruisende stad waar altijd wel iets gebeurt. Het is een smeltkroes waar het hele jaar door oneindig veel verschillende evenementen plaatsvinden. Ben je in de stad, dan zou je in alle drukte bijna vergeten dat er buiten de stad een heel andere wereld is. Een wereld van natuur, gemoedelijke dorpen en lokale activiteiten.

En in die andere wereld ben je zo! Amsterdam mag dan wel een grootstedelijk karakter hebben, maar qua oppervlakte is het natuurlijk geen Londen of Parijs. Dus pak de fiets en ga eens kijken wat er rond onze hoofdstad allemaal te beleven is.

In 'no time' zit je in de polder, in de duinen of fiets je tussen de buitenhuizen langs de Vecht. Maar ook cultuur is er rond de stad genoeg. In de dorpen en stadjes rond Amsterdam vind je galerieën van lokale kunstenaars en allerlei soorten musea. En natuurlijk houdt men ook buiten de stad van lekker eten, een pilsje of een goed glas wijn.

Je hoeft dus echt niet ver te fietsen om iets nieuws te ontdekken. Neem alleen al de plaatsjes Nieuwendam, Durgerdam, Ransdorp en Holysloot, die gewoon bij onze gemeente horen. Maar trap ook eens door naar Monnickendam of sla eens af naar Ouderkerk aan de Amstel.

Zo veel moois binnen handbereik!

Mr. M.J. Cohen
Burgemeester van Amsterdam.

Inleiding

Voor een paar relaxte uurtjes op de fiets en in de natuur hoef je heus niet helemaal naar de Drentse heide of de Zeeuwse kust. Vanuit Amsterdam kun je echt alle kanten op, over ontelbare autoluwe wegen en mooie fietspaden.

Al binnen een kwartier ben je de stad uit!

Sportief en lekker ontspannen

Deze gids geeft je vijftien routes vanuit de stad Amsterdam. In alle richtingen en voor kort en lang fietsplezier met afstanden van 20 tot 52 kilometer. Bovendien vind je bij elke route restauranttips en ideeën voor belevenissen en vermaak onderweg. Denk eens aan een mooie fietstocht naar Zandvoort door de duinen van het Kennemerland. Of neem je picknickmand mee en maak een fietstocht langs de Amstel voor een lunch in het Amsterdamse Bos. En is het een warme dag? Fiets dan eens naar Blijburg om daar op het strand te genieten van een drankje bij Blijburg aan Zee!

Welke kant op?

In deze gids staan fietsroutes naar alle windstreken. De volgorde is eenvoudig: de eerste routes gaan naar het noordoosten van Amsterdam, daarna volgen de routes naar het oosten, zuidoosten, zuiden enzovoort. De laatste route gaat richting het noorden. Bij elke route staat een kompas, dat de richting vanuit de stad aangeeft.

Start en eindpunt

Vaak is het startpunt gelijk aan het eindpunt van de route. Van zes routes ligt het eindpunt bij een station in de omgeving. Dit is per route aangegeven in de praktische informatie. Dit zijn de vertrekpunten:

NS-station Amsterdam Amstel
NS-station Amsterdam Muiderpoort
NS-station Amsterdam Zuid-WTC
Metrostation Gaasperplas
Olympisch Stadion

NS-station Amsterdam Centraal
NS-station Amsterdam RAI
NS-station Amsterdam Sloterdijk
Leidseplein

De aanrijroutes vanaf NS-station Amsterdam Centraal naar deze locaties vind je op de plattegrond van Amsterdam op pagina 2. De lengte ervan is maximaal 5 kilometer. Alle startpunten zijn ook goed bereikbaar met het openbaar vervoer.

Routebeschrijving en fietsroutenetwerk

Elke fietsroute in deze gids is gemakkelijk te volgen. Soms wordt de weg gewezen aan de hand van een gedetailleerde routebeschrijving, meestal maak je gebruik van het fietsroutenetwerk. Dit netwerk bestaat uit genummerde locaties, de zogenaamde knooppunten. Op elk knooppunt staat

LEGENDA

..... Route

..... Extra route

➔ Routerichting

START Begin route

EIND Eind Route

① Te bezoeken

A Horeca

54 Knooppunt fietsroutenetwerk

➔ Treinstation

🚲 Fietsverhuurlocatie

🚲 Verhuurlocatie OV-fiets

een informatiepaneel met het knooppuntnummer en een overzichtskaart met alle knooppunten in de betreffende regio. Zo kun je onderweg eenvoudig je positie bepalen en je eigen route uitstippelen. Door de routebordjes met het nummer van het volgende knooppunt te volgen, fiets je van het ene knooppunt naar het volgende. Bij de routes in deze gids staan de te volgen knooppuntnummers zowel in de routebeschrijving als op de kaart.

Met de trein of met de auto naar Amsterdam

Wie niet in Amsterdam woont en toch graag een van de mooie routes uit deze gids wil fietsen, kan met de trein in het centrum van Amsterdam komen. Kijk op www.9292ov.nl hoe je NS-station Amsterdam Centraal kunt bereiken.

Uiteraard kun je Amsterdam ook met de auto bereiken, maar houd dan wel rekening met hoge parkeerkosten. Het tarief van parkeren op straat ligt in Amsterdam tussen de € 1,40 per uur (buitenwijken) en € 5 per uur (centrum). Aan de rand van de stad zijn er nog wel enkele gratis parkeerterreinen bij tram- en busstations:

Spinnerij – A9, afslag Amstelveen; metro 51 naar centrum

Gaasperplas – A9, afslag Gaasperplas; metro 53 naar centrum

Diemen-Zuid – A10, afslag S112; metro 53 naar centrum

Amsterdamse Bos – voor de bosbaan is een groot parkeerterrein. Op de aangrenzende Amstelveenseweg is er openbaar vervoer.

Verder zijn er diverse P+R-parkeerterreinen in Amsterdam. De P+R-locaties zijn in de buurt van de A9, A10 en A2. P+R-parkeerplaatsen zijn 24 uur per dag open, 7 dagen per week, behalve P+R Bos en Lommer, die is open van 7-22 uur. Parkeren plus maximaal vijf retourtjes voor het openbaar vervoer naar het centrum kost € 6. De P+R-locaties in Amsterdam zijn:

P+R ARENA – Burg. Stramanweg 130, 1101 EP Amsterdam, afslag Transferium, A2

P+R Zeeburg – Zuiderzeeweg 46, 1095 KJ Amsterdam, afslag S114, A10

P+R Olympisch Stadion – Olympisch Stadion 44, 1076 DE Amsterdam, afslag S108, A10

P+R Sloterdijk – Piarcopelein 1, 1043 DW Amsterdam, afslag S102, A10

P+R Bos en Lommer – Leeuwendalersweg 23b, 1055 JE Amsterdam, afslag S104, A10

Bij P+R Sloterdijk en P+R Stadionplein kun je in plaats van twee openbaarvervoerkaartjes ook een of twee goed onderhouden fietsen lenen (indien beschikbaar). Je betaalt dan dus alleen voor het parkeren (€ 6 voor 24 uur).

Fiets huren

Heb je geen fiets, maar wil je toch op pad? Geen probleem, op NS-station Amsterdam Centraal kun je een fiets huren bij MacBike CS Oost, Stationsplein 5, 1012 AB Amsterdam. Zeven dagen per week geopend van 9-17.45 uur. Tel: 020 620 09 85, e-mail: info@macbike.nl. Verder zijn er OV-fietspunten op de stations Amstel, Centraal, Muiderpoort, RAI, Sloterdijk en Zuid-WTC. Als je abonnee bent van OV-fiets kun je op vertoon van je NS-pas of OV-fietspas een OV-fiets huren. Een OV-fietsabonnement kost € 9,50 per jaar. Kijk voor meer informatie op www.ov-fiets.nl.

1

MUIDEN

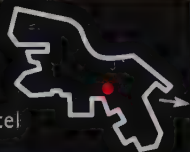
Over de oude zeedijk naar Muiden

AFSTAND 36 km

BEGIN- EN EINDPUNT NS-station Amsterdam Amstel

FIETS HUREN Fietspoint NS-station Amsterdam Amstel

OPENBAAR VERVOER Trein/bus/tram/metro naar NS-station Amsterdam Amstel

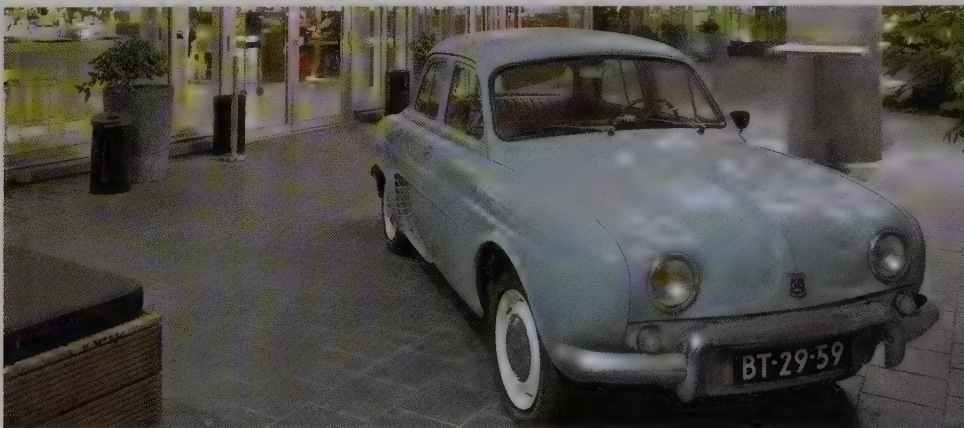

Na de Tweede Wereldoorlog zijn de uitbreidingen van Amsterdam aangelegd als een soort vingers die de verte insteken met daartussen de groene 'longen' die tot vlak bij de vooroorlogse stad komen. IJburg is een nieuwe 'vinger' in wording en het Diemerpark een nieuwe groene 'long'. Voor fietsers is deze manier van stadsuitbreiding ideaal, want het duurt nooit lang voordat je in het groen bent. In Muiden en Weesp, stadjes met mooie oude centra, en daartussen langs de Vecht voel je je echt 'buiten'. Onderweg terug fiets je door het nog vrij jonge Diemberbos.

Vanaf station Amsterdam Amstel, uitgang Omval, rechtdoor naar de Amstel en rechtsaf. Bij brug rechtdoor (om Café-restaurant Dauphine te bereiken, ga rechtsaf. Na het spoorwegviaduct is het links).

De Renault Dauphine – een automodel dat in 1956 op de markt kwam – verklaart de naam van het prachtige, modern ingerichte **A Café-restaurant Dauphine** en is een verwijzing naar het vroegere gebruik als Renault-garage.

- Na brug rechtsaf, *Schollenbrugstraat*. Volg LF20a Flevoroute langs Oosterringvaart en Amsterdam-Rijnkanaal tot na de 780 meter lange Nesciobrug met sierlijk gebogen opritten.
- Na brugafrit rechtsaf en meteen linksaf richting IJburg. Na lange fiets-/voetbrug schuine bocht rechts, einde linksaf, *Vennepluimstraat*. Verkeerslichten rechtdoor, einde rechtsaf langs het water.

De wijk **IJburg** wordt gebouwd op zes nieuwe eilanden. De eerste woningen van de geplande 18.000 zijn opgeleverd in 2002. De landaanwinning geschiedt door ondiepe plekken te verhogen of 'aan te plemen'.

Bezoek 's zomers of in het weekend het nomadische **B Terras-strand Blijburg aan Zee** met zijn bijzondere, ongedwongen sfeer. Vanaf voorjaar 2010 is het te vinden bij de brug tussen IJburg en Muiden. Regelmatig is er livemuziek en je kunt er lekker biologisch eten.

- Kruising links, *Pampuslaan*, verderop bocht naar rechts. Verkeerslichten linksaf, *Ruisrietstraat*. Voor brug rechtsaf, *Mattenbiesstraat*. Op kruising met *Diemerparklaan* linksaf, over fietsbrug Diemerpark in. Aan het einde bij **15** linksaf, richting Muiden.

Tussen 1960 en 1983 werd in het gebied tussen Diemen en IJburg afval gestort en verbrand, waardoor het zwaar vervuild raakte. Dat moest anders, dus een deel van het gif werd afgevoerd en de rest geïsoleerd met een enorme metalen 'omgekeerde schoenendoos'. Bovenop ontstond spontaan een begroeiing van planten en struiken en daar werd in 2004 een nieuw park geopend, het **Diemerpark**.

Aan het einde op dijk linksaf, LF23b volgen naar Muiden. Na sluisbrug in centrum, bij ①6 en Café Ome Ko, rechtsaf.

De ligging van ① Café Ome Ko kan niet beter. De scheepvaart tussen Amsterdam en de Rijn verliep lange tijd via deze karakteristieke, **voormalige zeesluis** (1673). Ga met goed weer bij de sluisbrug op het terras zitten en je ziet hoe de plezierboten richting het IJmeer of de Vecht gaan. Ome Ko is een gerenommeerd café – in 2009 met stip op 79 in de landelijke cafétop 100 – maar je kunt er ook terecht voor de ongecompliceerde Hollandse pot.

Het bekendste gebouw van Muiden is het roemruchte ① **Muiderslot** dat sinds ongeveer 1280 pal aan de Vechtmonding staat. Graaf Floris V werd hier kort na de bouw gevangengehouden. Van de 63 slotvoogden die er de scepter hebben gezwaaid, is schrijver en dichter P.C. Hooft de bekendste. Hij woonde er 38 jaar tot hij overleed in 1647. Uit zijn tijd dateren het huidige aanzien en interieur.

Het ② **Muizenfort** is rond 1875 gebouwd en is onderdeel van zowel de Hollandse Waterlinie als de Stelling van Amsterdam.

Volg doorgaande weg naar rechts en links. Einde rechtsaf, onder snelweg door en de Vecht volgen. Bij ④5 rechtsaf over brug Weesp in, fiets naar ④4. ►

Weesp is een mooi vestingstadje, strategisch gelegen op de grens van Holland en Utrecht. Je fietst langs een opvallend torenfort aan de Ossenmarkt, dat onderdeel was van de Hollandse Waterlinie en later ook de Stelling van Amsterdam.

Het **3 Weesper Automaten Kabinet** is een uniek museumpje. Er zijn maar liefst 500 automaten te zien, waaronder unieke en curieuze, zoals een waarzegautomaat en het kleinste fruitautomaatje ter wereld ter grootte van een dobbelsteen. Maar ook meer bekende automaten zoals jukeboxen. Diverse apparaten mag je zelf bedienen. *(Je komt er door vanaf de Hoogstraat de eerste weg linksaf te nemen, Kerkstraat. Aan het einde rechtsaf, Waagplein en daarna weer de eerste rechtsaf.)*

Linksaf richting **(43)**. Linksaf over volgende brug en meteen rechtsaf, **Binnenveer**, verderop **Buitenveer**, Verl. **Buitenveer**. Na tunneltje rechtdoor, na viaduct linksaf. Bij **(43)** fietsen naar **(65)** in Driemond. Daar rechtsaf, richting **(58)** tot Lange Stammerdijk 79. Rechtsaf, **Stammerlandweg**. Bij volkstuinen rechtdoor Diemberbos in (fietspad). Bij fietspadendriesprong links richting Diemen. Onder snelweg door. Volgende fietspadendriesprong links richting Amsterdam Zuidoost. Voor oprit naar Veeneikbrug, linksaf. Einde rechts langs Gaasp. Bij **(58)** linksaf, brug over en rechtdoor Diemen in, **Muiderstraatweg**. Na 800 meter spoorwegviaduct, 500 meter verder linksaf. Over brug meteen rechtsaf, **Venserkade**, water volgen. Stukje slecht pad, vanaf volgende brug goed fietspad, verderop verharde weg. Voor brug links aanhouden. Iets verder scherp rechtsaf, fietspad. Weg oversteken en rechtsaf over fietspad. Vóór snelwegviaduct linksaf richting centrum van Amsterdam. Langs Weespertrekvaart onder viaducten door. Na einde vaart en bij Café De Omval, linksaf. Onder spoorwegviaduct door, op rotonde rechtsaf. Neem fietspad links. Bij Hogeschool van Amsterdam rechtsaf naar station Amsterdam Amstel.

TE BEZOEKEN

- ① **Stichting Rijksmuseum Muiderslot** Herengracht 1, 1398 AA Muiden, 0294 25 62 62, www.muiderslot.nl, apr.-okt. ma-vr 10-17 uur, za en zo 12-18 uur; okt.-apr. za en zo 12-17 uur
- ② **Stichting Muider Muizenfort Museum** Vestingplein 1, 1398 VF Muiden, 0294 26 49 22, www.muidermuizenfortmuseum.nl, apr.-okt. za 10-17 uur
- ③ **Stichting Weesper Automaten Kabinet** Middenstraat 43, 1381 XA Weesp, 0294 41 68 14, www.automatenkabinet.nl, zo 13-17 uur

HORECA

- A **Café-restaurant Dauphine** Prins Bernhardplein 175, 1097 BL Amsterdam, 020 462 16 46, www.caterestaurantdauphine.nl, ma-do 9-01 uur, vr 9-02 uur, za-zo 11-01 uur
- B **Blijburg aan Zee** Bert Haanstrakade 2004, 1087 ZZ Amsterdam, 020 416 03 30, www.blijburg.nl, Raadpleeg de website voor openingstijden
- C **Café Ome Ko** Herengracht 71, 1398 AD Muiden, 0294 26 23 33, www.muidenexclusief.nl, dag, vanaf 8 uur

2

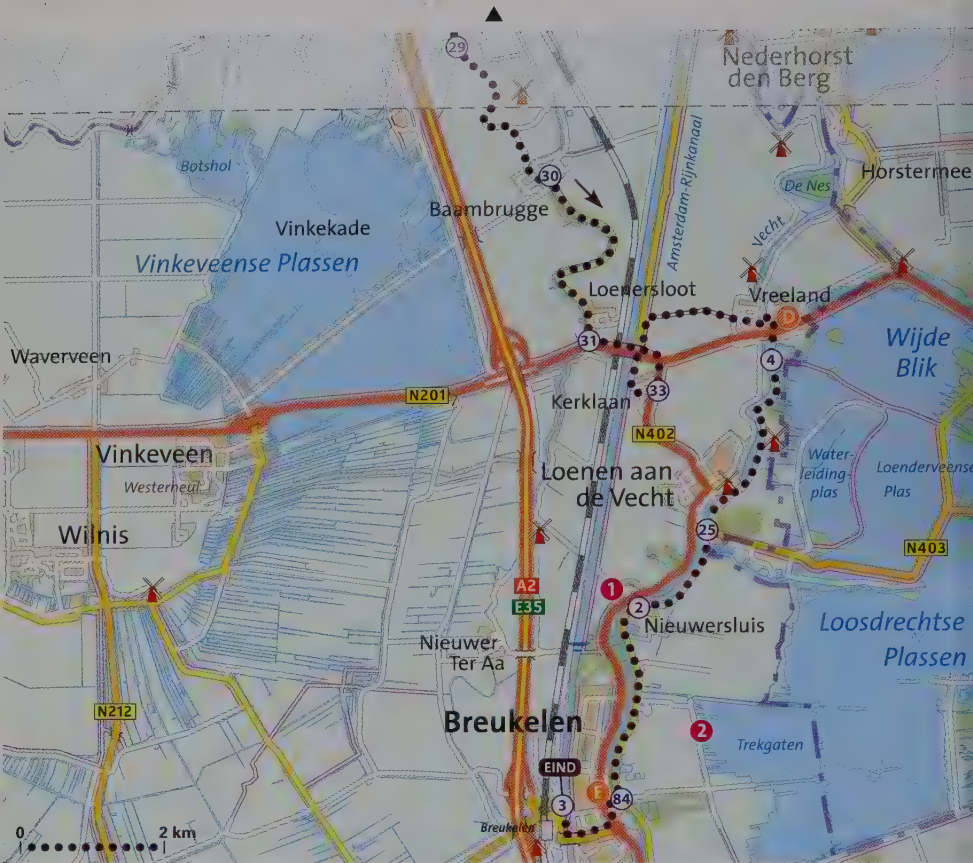
BREUKELLEN

Op stand aan de Vecht

AFSTAND 38 km**BEGINPUNT** NS-station Amsterdam Amstel**EINDPUNT** NS-station Breukelen**FIETS HUREN** Fietspoint NS-station Amsterdam Amstel**OPENBAAR VERVOER** Trein/bus/tram/metro naar NS-station Amsterdam Amstel
Vanaf Breukelen trein naar NS-stations Amstel, Muiderpoort en NS-station Amsterdam Centraal

Langs de Vecht richting Utrecht staan prachtige oude buitenhuizen. Om er vanuit Amsterdam te komen moet je wel een stukje fietsen, maar onderweg is veel te zien. Op deze tocht ga je langs de veenriviertjes de Gein en de Angstel en door dorpen als Duivendrecht, Abcoude en Baambrugge. Ook langs de Vecht fiets je door aantrekkelijke plaatsen. Je hoeft niet bang te zijn dat je droog komt te staan, want langs de route zijn terrassen in overvloed. ►

ROUTE

Vanaf oostzijde station Amstel bij tram rechtsaf, *Julianaplein*. Einde fietspad rechtsaf langs spoor. Eerste splitsing linksaf richting Duivendrecht.

De Omval was een schiereiland tussen de Amstel en het in de 17e eeuw drooggelegde Watergraafmeer. Op de Omval stond tot 1964 een deel van de vroeger beroemde cacao-fabriek **Blooker** ('Half elf Blookertijd!'). Het portiershuisje uit 1886 (te bereiken door even rechtsaf door de spoortunnel te fietsen) doet dienst als ☕ café.

Langs Weesper Trekvaart aan je rechterhand. Na 1,5 kilometer onder viaducten door. Einde fietspad rechtsaf. Direct na brug rechtsaf. Na 150 meter linksaf. Onder viaduct door. Rechtdoor over *Rijksstraatweg* Duivendrecht in. Na 1,5 kilometer voor kerk en station linksaf fietspad op.

De Rijsstraatweg ademt nog steeds de landelijke sfeer van vroeger. **B Café Lotgenoten** is de meest recente opvolger van een reeks wijntapperijen en herbergen die hier al sinds 1730 zijn gevestigd. De **rooms-katholieke kerk van Duivendrecht** met zijn twee torenspitsen is opgedragen aan Urbanus, paus en martelaar in de 3e eeuw. Vanaf de middeleeuwen stond hier een kapel, die in de 16e en 17e eeuw was gesloten omdat de katholieke dienst verboden werd. De huidige neoromaanse kerk stamt uit 1879.

Eerste pad rechtsaf, onder spoor door. Rechtdoor Zuidoost binnen langs *Dolingadreef*. Fietspad volgen tot over *Bijlmerplein* bij winkelcentrum. Onder ING-kantoor door, op kruising rechtdoor, Abcouderpad richting Gaasperplas.

Het **ING-kantoor** van architect Ton Alberts geldt als een hoogtepunt van organische architectuur. De muren en torens doen denken aan boomstronken en in het dak kun je een grillige rotspartij ontwaren. In het interieur zijn vijvers, tuinen en veel planten opgenomen.

Rechtdoor rijden. Bij **64** rechtdoor richting De Hoge Dijk. Volg borden doorgaand fietsverkeer over *Tegelarijpad* en *Schovenhorstpad*. Einde fietspad in het recreatiegebied De Hoge Dijk linksaf richting Gaasperplas. Op splitsing na brug rechts naar Gaasperplas. Volgende splitsing rechtdoor. Einde fietspad rechtsaf richting **27**. Volg *Gein Noord* langs rivier de Gein naar **27** en **28**. In Abcoude bij kerk linksaf, *Hoogstraat*, richting **29**.

C Café De Eendracht heeft een heerlijk terras op een prachtige locatie. Het is een geliefde plek voor veel Abcoudenaren en Amsterdammers. Van oorsprong zat hier een herberg met doorrijstal, zo konden reizigers 'binnen' uit hun koets stappen.

Brug over, na gemeentehuis eerste straat links, *Koppeldijk*, richting ②⑨. Na 1 kilometer op splitsing linksaf, *De Horn*, richting ③①.

Links van de weg liggen de overblijfselen van **Slot Abcoude**. Tussen de 12e en 17e eeuw lag hier een strategisch belangrijk slot. Nu verraden alleen de glooiingen in het weiland en de ronde sloten eromheen de plaats waar eens de muren en grachten waren.

In Baambrugge bij kerk linksaf, *Brugstraat*. Na brug rechtsaf, *Rijksstraatweg*, richting ③①. Langs rivier de Angstel tot in Loenersloot.

Bij ③① rechtsaf door de tunnel. Links naar ③③ over brug van Amsterdam-Rijnkanaal. Voor stoplichten rechts, bij ③③ rechtsaf richting ④. Langs kanaal, onder brug door fietsen. Eerste afslag rechts, *Spoorlaan*. In Vreeland rechtdoor tot aan de Vecht. Linksaf, na 50 meter rechtsaf brug over. Op kruising rechts klinkerstraatje in, richting ④.

Vreeland dankt zijn naam en bestaan aan de burcht Vredelant die hier in 1253 werd gebouwd door de bisschop van Utrecht. Het slot was meermalen belegerd, onder meer door graaf Floris V om de gebroeders Van Aemstel eruit te krijgen. De oude muren zijn in 1528 afgebroken. Met de stenen werd de dwangburcht Vredenburg in Utrecht gebouwd. **D Taveerne De Vecht** heeft in het seizoen een knus terras.

Na tunnel rechtdoor, *Oud Over*, langs de Vecht. Na 2,5 kilometer in Loenen rechtdoor. Langs ②⑤ over *Mijndensesluis* naar ②.

1 Fort Nieuwersluis maakte deel uit van de Hollandse Waterlinie. In 1875 werd een sluis in de Vecht gebouwd waarmee het land onder water kon worden gezet. Ter bescherming van de sluis diende het fort dat aan de westzijde van de Vecht ligt. Het is jaarlijks op Open Monumentendag te bezichtigen.

In Nieuwersluis rechtdoor richting 84.

Tussen Nieuwersluis en Breukelen staan fraaie landhuizen. De rijke kooplieden die hier in de 17e en 18e eeuw hun buitenhuizen bouwden, waren vaak doopsgezind en daarom staat dit fraaie stukje Vecht ook bekend als de **Mennistenhemel**.

Wanneer je zin hebt om te varen, kun je bij Breukelen linksaf naar Scheendijk fietsen. **2 De Eerste Aanleg** verhuurt boten voor een tochtje over de Loosdrechtse Plassen en/of de Vecht.

In Breukelen rechtsaf over brug, richting 3. Door *Brugstraat* en over *Kerkbrink*.

Terraskeuze genoeg op de **3 Kerkbrink**. De meeste cafés zijn al 's ochtends open, ook prima voor de lunch.

Voor kerk linksaf. Bij rotonde rechtsaf. Brug over, bij rotonde linksaf richting 3. Je komt uit bij station Breukelen.

TE BEZOEKEN

1 Fort Nieuwersluis Rijksweg 9, 3631 AA Nieuwersluis, paar keer per seizoen rondleidingen georganiseerd door Natuurmonumenten; ook te bezichtigen op Open Monumentendag

2 De Eerste Aanleg Scheendijk 7, 3621 VB Breukelen, 0346 26 18 13

HORECA

3 Café Bloeker Amstelplein 4, 1096 BC Amsterdam, 020 694 47 73, ma-vr vanaf 9 uur

3 Café Lotgenoten Rijksweg 215, 1115 AR Duivendrecht, 020 699 58 19; dag vanaf 16 uur

3 Café De Eendracht Hoogstraat 37, 1391 BR Abcoude, 0294 28 72 11; dag vanaf 11 uur

3 Taveerne De Vecht Lindengracht 25, 3633 AS Vreeland, 0294 23 14 88

3 Kerkbrink diverse terrassen op dit plein in Breukelen; dag vanaf 10 uur

3

VINKEVEEN

Kronkelige dijkjes op het veen

AFSTAND | 37 km**BEGINPUNT** | Metrostation Gaasperplas**EINDPUNT** | Metro- of NS-station Holendrecht**FIETS HUREN** | Mac Bike Shop, Hoekenrode bij het Bijlmerplein**OPENBAAR VERVOER** | Metro vanaf NS-station Amsterdam Centraal naar Gaasperplas

Trein en metro naar/van NS-station Holendrecht

Amstelveen

Zodra je Amsterdam Zuidoost uit fietst, kom je in een andere wereld. Het geluid sterft weg en de massale woonwijken maken plaats voor weilanden met koeien en kleine dorpjes. Je fietst hier over kronkelige dijkjes langs de Gein, de Waver en de Winkel en door stokoude polders gewonnen uit veenmoeras. Ooit maakte dit gebied deel uit van de Stelling van Amsterdam. Dat zie je aan de forten langs de route.

ROUTE

Onder aan metrostation Gaasperplas rechtsaf richting Nellestein, *Riethoekpad*. Eerste fietspad linksaf. Eerstvolgende splitsing rechtdoor, *Meibergpad*. Gaasperplas aan rechterhand. Einde rechtsaf richting Diemerbos. Volg rode fietspad tot einde recreatiegebied. Voor riviertje de Gaasp rechtsaf, fietspad langs provinciale weg richting Driemond, naar 65.

A Bistro Langer Lust is gevestigd in een oude boerderij aan de Gaasp. Bij mooi weer kun je op het terras zitten en naast rust, genieten van een kop koffie of uitgebreide lunch.

In Driemond brug over, rechtsaf naar Gein-Zuid. Na ruim 3 kilometer bij 27 rechtsaf richting 26.

Het **1 Fort bij Nigtevecht**, gebouwd tussen 1888 en 1903, maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam. Het fort had een bezetting van één commandant, drie officieren, 21 onderofficieren en 301 korporaals en manschappen. Sinds 1987 is het in bezit van Natuurmonumenten. Het is een rustplaats voor onder meer de fuut en de kleine karekiet. In de winter kun je in de fortgracht zaagbekken op doortrek zien. Op Open Monumentendag zijn er rondleidingen.

Voor Amsterdam-Rijnkanaal rechtsaf, richting 30. *Kanaaldijk West* volgen en na 2,5 kilometer rechts, *Indijkweg*, richting 30. Op eerste splitsing linksaf, door spoortunneltje. Einde weg rechtsaf.

B Café De Punt heeft een heerlijk terras aan de Angstel. In het voorjaar en de zomer kun je er genieten van een lekkere lunch, goed diner of een huisgemaakte appeltaart. Het uitzicht over de weilanden is fraai met in de verte de skyline van Abcoude en Amsterdam.

Na 20 meter linksaf, *Zand- en Jaagpad*, langs rivier de Angstel. Na 750 meter rechtsaf brug over, *Brugstraat*. Voor kerk linksaf, *Dorpsstraat*, richting 38. Eerste straat rechtsaf, *Zuwe*. Door weilanden fietsen. Onder A2 door. Einde rechts en na 10 meter links, *Baambrugse Zuwe*, richting 38. Na 3,5 kilometer aan het einde rechts, *Herenweg*, richting Botshol.

De drassige veengronden rond Vinkeveen bleken zeer geschikt te zijn voor de productie van turf. Zowel op het platteland als in de steden bestond veel vraag naar deze brandstof. Het verhaal van de turfstekers, de veenbazen en van hun families wordt aan de hand van een uitgebreide collectie verteld in **2 Museum De Ronde Venen**. Wie even wil uitrusten aan het water kan terecht bij **C Bistro De Proosdij Haven**. De bistro en het terras ademen een en al watersport uit. Als je tijd en zin hebt, kun je hier een sloep huren voor een tochtje op de Vinkeveense Plassen.

Bij 44 rechtsaf, *Botholsedijk*, richting 46. Eerste splitsing rechtdoor het dijkje volgen. ►

3 Botshol is een prachtig stukje natuur in de noordwesthoek van de Vinkeveense Plassen. De moerassen zijn zeer in trek bij tal van bijzondere vogels. Er leven aalscholvers, zilver- en purperreigers, zwarte sterns, roerdompen, krooneenden en zelfs ibissen. Vanaf de dijk heb je fraai zicht op het gebied. Als je het echt wilt verkennen, kun je het beste een roeiboot huren bij Verweij. Tijdens het broedseizoen (1 april tot en met 15 juni) is het gebied niet toegankelijk. In de tweede helft van juni kun je meevaren met de boswachter.

Op kruispunt bij **48** rechtsaf, **Hoofdweg**, richting **49**. Vlak voor brug rechtsaf **Waverdijk** richting **50**. Na ruim 3 kilometer in Stokkelaarsbrug linksaf brug over en direct rechtsaf, **Winkeldijk**, richting **29**.

Het **Fort aan de Winkel** was onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Het werd nooit helemaal voltooid. Wat er wel kwam, was een camping. Op de plaats waar de hoofdgebouwen hadden moeten komen, staan nu caravans.

*(De fietstunnel onder de A2 is vanaf 2012 weer open. Tot die tijd ga je voor de A2 linksaf richting Abcoude. Volg het fietspad links van de weg. Na 500 meter rechtsaf en over de A2 heen. In Abcoude rechtdoor, fietspad langs des Tombeweg). Na 4 kilometer rechtsaf onder A2 door. De Winkel volgen en bij **29** linksaf **Koppeldijk** richting **26**. Einde straat in Abcoude rechtsaf naar **28**.*

De brug over, rechtdoor **Hoogstraat** in fietsen. Voor de kerk linksaf richting **63**. Bij stoplichten rechtdoor, **Amsterdamsestraatweg**. Op eerste splitsing linksaf. De weg met een bocht naar rechts volgen. Bij rotonde linksaf, **Nieuwe Amsterdamseweg**, richting Amsterdam. Langs het water Abcoude verlaten. Eerste fietspad rechtsaf de **Hoge Dijk** op. Op de splitsing na de brug linksaf en na 10 meter weer rechtsaf richting **63**. De **Tafelbergweg** kruisen. Fietspad volgen langs het spoor. Bij **63** rechtsaf richting **64**. Je komt uit bij station Holendrecht.

B Café De Eendracht heeft een heerlijk terras op een prachtige locatie. Het is een geliefde plek voor veel Abcoudenaren en Amsterdammers. Ooit zat hier een herberg met doorrijstal, waar koetsen doorheen konden rijden en reizigers 'binnen' konden uitstappen.

TÉ BEZOEKEN

- 1 **Fort bij Nigtevecht** Velterlaan 1, 1391 HV Nigtevecht; te bezoeken op Open Monumentendag in september.
- 2 **Museum De Ronde Venen** Herenweg 240, 3645 DW Vinkeveen; 0297 26 22 23; apr-oct: wo-do, za 14-17 uur; jul-aug: ook zo 14-17 uur.
- 3 **Botshol** (roeiboot huren bij C. Verweij), Botsholsedijk 14, 0297 58 25 49; niet 1 apr-15 jun; excursie Natuurmonumenten op wo- en za: morgen 10 uur vanaf De Botshoise Werkschuur in Waterveen, Botsholsedijk 30-32, 035 695 13 15.

HORECA

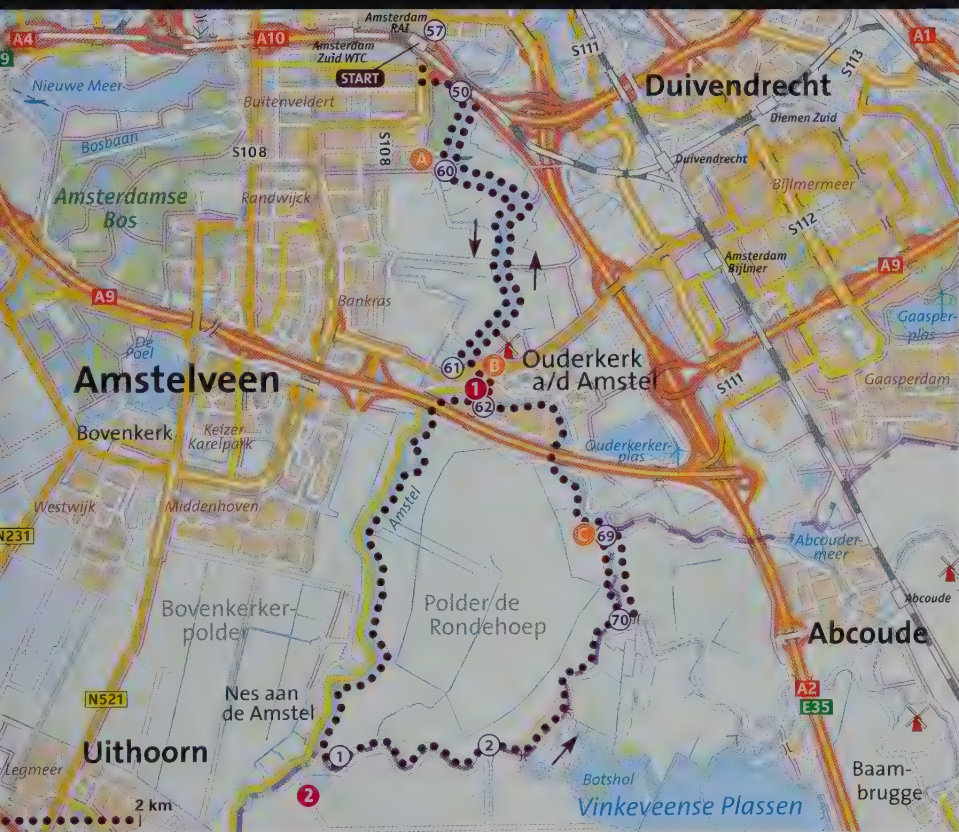
- A **Bistro Langer Lust** Provincialeweg 24, 1108 AB Amsterdam Zuidoost; 020 342 04 40; di-vr 11-22 uur en za-zo 10-22 uur.
- B **Café De Punt** Rijksstraatweg 12-14, 1396 JM Baambrugge; 0294 29 12 92; dag: vanaf 10 uur.
- C **Bistro De Proosdij** Haven Herenweg 276, 3645 DX Vinkeveen; 0297 26 53 08; dag: vanaf 16 uur.
- D **Café De Eendracht** Hoogstraat 37, 1391 BR Abcoude; 0294 28 72 11; dag: vanaf 11 uur.

4

DE RONDE HOEP

**Wijn proeven met een
wijds uitzicht**

AFSTAND | 29 km**BEGIN- EN EINDPUNT** | NS-station Amsterdam RAI**FIETS HUREN** | NS-station Amsterdam RAI (fietsverhuur op zondag gesloten)**OPENBAAR VERVOER** | NS-station Amsterdam RAI

Door het onbelemmerde uitzicht is Polder de Ronde Hoep een populair 'rondje' voor fietsliefhebbers, van de sportieve wielrenner die er zijn trainingsronde fietst tot gezinnen met kinderen die in het voorjaar de eerste lammetjes komen bewonderen. Ook voor vogelliefhebbers is de polder een geliefde bestemming, zeker nu hij sinds juli 2006 onderdeel is van het herinrichtingsproject Amstelland en als weidevogelgebied wordt beheerd. Langs de route liggen eind-19e-eeuwse forten die behoorden tot de Stelling van Amsterdam. In het Fort Waver-Amstel uit 1911, aan de Nessersluis, zit een wijnkoperij die proeverijen organiseert. ►

ROUTE

Vanaf station RAI rechtsaf, *Europaboulevard*. Bij *De Boelelaan* links richting Amstelpark. Onder tunnel door, linksaf langs A10 omhoog Rozenoordbrug op. Amstel niet oversteken, maar talud omlaag rijden tot oever van de Amstel. Fiets rechtsaf langs Amstelpark naar 60 bij *Kalfjeslaan*.

Hier staat sinds 1961 de **Riekmolen**. De molen is in 1636 gebouwd bij Sloten, maar moest hier weg omdat de Nieuwe Meer werd vergroot. Naast de molen staat een beeld van Rembrandt dat in 1969, op zijn driehonderdste sterfdag, werd onthuld. Het monument herinnert aan het feit dat de schilder veel langs de oevers van de Amstel zat te tekenen. Een pontje zet 's zomers voetgangers en fietsers over naar de Ouderkerkerdijk.

Bij **A Restaurant Klein Kalfje** in het oude tolhuis, dat vroeger tegenover herberg Het Kalfje stond, kun je de benen strekken. Deze uitspanning wordt veel bezocht door bekende oud-Ajaciëden. Je vervolgt je route langs de Amstel en passeert de 17e-eeuwse buitenplaatsen Wester-Amstel, nu in gebruik bij het Groengebied Amstelland, en het nog particulier bewoonde Oostermeer.

Vervolg de Amsteloever naar 61. Bij Ouderkerk aan de Amstel brug over en rechtsaf dorp in. Door *Dorpsstraat* tot café *De Vrije Handel* 62, vervolgens rechtsaf (*Korendragerstraat*).

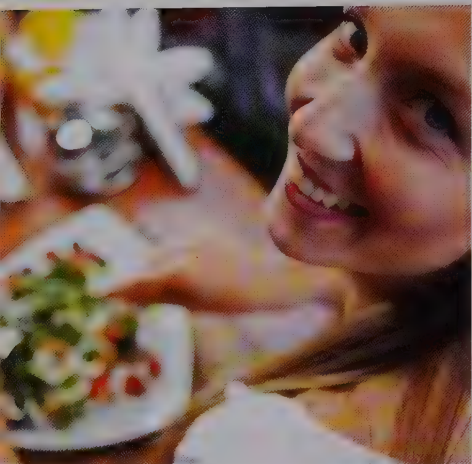
Bij **B Café De Vrije Handel** geniet je van een welverdiende kop koffie of een biertje. Weer op de fiets passeer je aan je rechterhand de protestantse Amstelkerk en aan je linkerhand de **1 Portugees-Israëlitische Begraafplaats Beth Haim**, al sinds 1614 de begraafplaats van Portugese Joden uit Amsterdam en nog altijd een unieke plaats die veel rust uitstraalt.

Houten ophaalbrug over, rechts aanhouden. Passeer Urbanuskerk links. Volg bordes naar Ronde Hoep. Eenmaal op Ronde Hoep West – Amstel aan rechterhand – weg volgen.

Dit is een mooie tocht over een prachtige weg, maar pas in de vele bochten op voor tegemoetkomend verkeer, want het is er erg smal. Afgezien daarvan is het lekker doorfietsen en genieten. Nabij ① ligt naast de Nessersluis het ② **Fort bij Waver-Amstel** uit 1911. Dit onderdeel van de Stelling van Amsterdam is de thuisbasis van **Wijnkoperij Krimpenfort Wijnen**. De ruimtes in het rijksmonument zijn ideaal voor de opgeslagen wijnen: hoge luchtvochtigheid, geen trillingen en geen uv-straling. Hier liggen mooie wijnen uit beroemde wijnstroken opgeslagen. Als je wel over wijnen, maar niet over een wijnkelder beschikt, kun je voor je vloeibaar kleinood in het fort een donker hoekje huren. Regelmatig zijn op zondagmiddag tussen 15 en 18 uur 'opendeurdagen', waarbij je zonder reservering vrijblijvend kunt deelnemen aan een wijnproeverij (zie website). Tussen ② en ⑦⑦ is een stiltegebied. Je fietst langs de Oude Waver en kort na ② ligt het plassen- en moerasgebied **Botshol**, waar je 's zomers heerlijk kunt roeien en zwemmen. Er groeien unieke waterplanten, zoals het vleesetende blaasjeskruid. Pas maar op!

Bij ⑦⑦ ligt buurtschap Stokkelaarsbrug. Volg de weg óf fiets langs de overkant van de Waver, een weg door de natuur. In het laatste geval einde weg links en bij ⑥⑨ rechts. ►

Bij de brug ligt **C Restaurant De Voetangel**, met een prachtig terras en een goede keuken. Op dit kruispunt van Waver, Bullewijk en Holendrecht werd vanaf 1626 tol geheven en waarschijnlijk werd het tolonderduikers moeilijk gemaakt om te vluchten door het plaatsen van voetangels of kraaijenpoten. Bestel hier een lekker drankje en geniet – voor je aan het laatste stuk naar Ouderkerk gaat beginnen – van het mooie uitzicht over het brede water, waar je veel futen en andere watervogels ziet zwemmen. Ben je eenmaal onder de A9 door gefietst dan zie je links de nieuwste uitbreiding van Ouderkerk, de wijk Benningh, en rechts, aan de overkant, al snel de rest van het dorp.

Ga rechtdoor richting 62; onder A9 door, tot ophaalbrug. Rechts tot 62. Hier links. Bij stoplichten **Burg. Stramanweg** oversteken, rechtdoor over de Amsteloever.

Tijdens deze route terug naar Amsterdam fiets je over de stillere rechteroever van de Amstel. Je passeert aan je rechterhand eerst de begraafplaats Karssenhof en dan Molen De Zwaan, die uit omstreeks 1640 stamt en genoemd is naar de Amsterdamse familie De Zwaan die hem in 1950 van de sloop redde. De wieken draaien nog regelmatig. Fiets op je gemak en geniet van de rust en de prachtige omgeving langs de Amstel.

Bij 50 Rozenoord brug op fietsen en Amstel oversteken. Werp een laatste blik op de Amstel en rol het Amstelpark in. Rechtsaf onder tunneltje door, route terug naar station RAI.

TE BEZOEKEN

- ① **Portugees-Israëlitische Begraafplaats Beth Haim** Kerkstraat 10, 1191 JB Ouderkerk a.d. Amstel, www.bethhaim.com; za. en Joodse feestdagen gesloten.
- ② **Fort bij Waver-Amstel** Krimpenfort Wijnen, Waverdijk 19A, 3646 AS Waverveen, tel. 0297 58 25 78, www.krimpenfort.nl.

HORECA

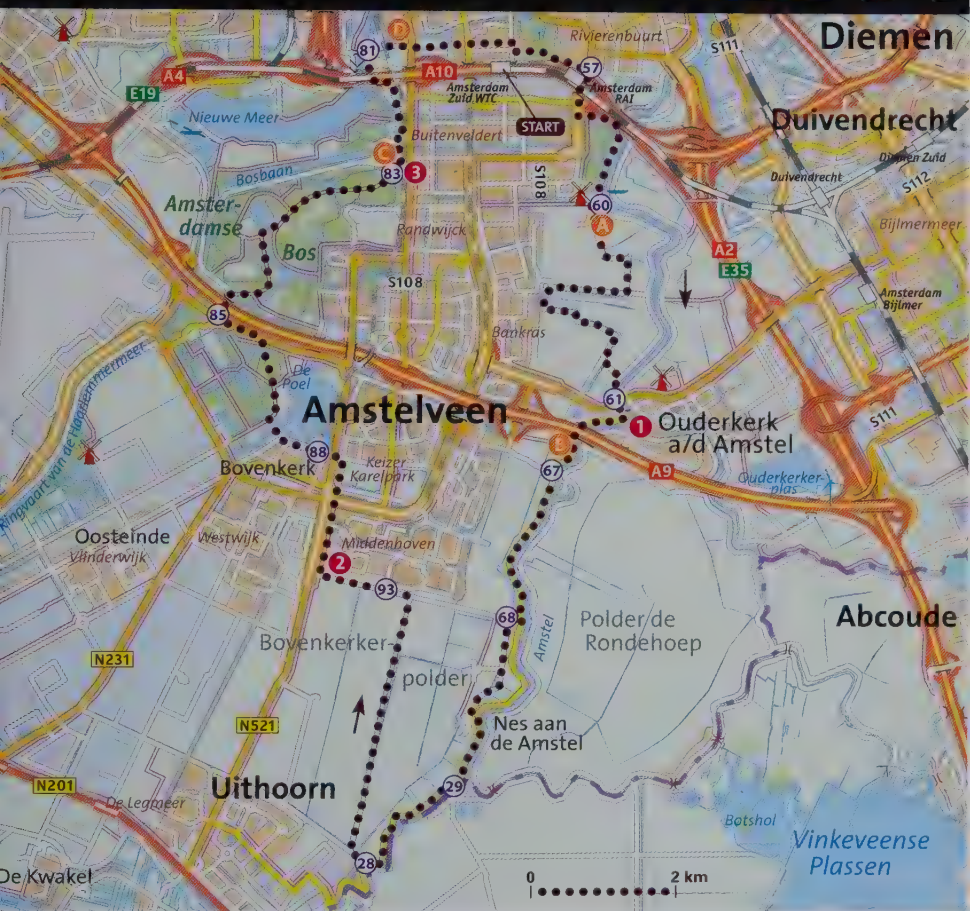
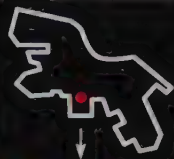
- ③ **Restaurant Klein Kalfje** Amsteldijk Noord 35, 1083 AB Amsterdam, tel. 020 644 53 38, www.restaurantkleinkalfje.nl; dag, vanaf 10 uur.
- ④ **Café De Vrije Handel** Dorpsstraat 7, 1191 BG Ouderkerk aan de Amstel, tel. 020 496 12 58, www.catedevrijehandel.nl; ma-za 11-02 uur, zo 12-24 uur.
- ⑤ **Restaurant De Voetangel** Ronde Hoep Oost 3, 1191 KA Ouderkerk a.d. Amstel, tel. 020 496 13 73, www.voetangel.nl; di-vr tot 23 uur.

5

BOVENKERKERPOLDER

Langs de Amstel, door polder en bos

AFSTAND 37 km**BEGIN- EN EINDPUNT** NS-station Amsterdam Zuid-WTC**FIETS HUREN** Stalling NS-station Amsterdam Zuid-WTC**OPENBAAR VERVOER** Trein/bus/tram naar NS-station Amsterdam Zuid-WTC

Je start op de Zuidas tussen de hoge kantoren. Verrassend genoeg fiets je auto- en kruisingsvrij langs het Beatrixpark naar de Amstel. De groen omzoomde, bochtige Amstel is populair bij fietsers. Minder bekend zijn de leuke weggetjes rechts op de grens van oeverland en polder. Vanaf het verste punt, de Rode Paal bij Uithoorn, fiets je door de Bovenkerkerpolder terug. Voor en achter je liggen Amstelveen en Uithoorn, maar hier is het leeg en wijds. Je fietst door het Amsterdamse Bos weer terug naar Amsterdam.

Vanaf station Amsterdam WTC richting Oud-Zuid en na viaduct rechtsaf richting centrum, fietspad. Ga richting 57. Einde rechtsaf door tunnel en linksaf door tweede tunnel. Door Beatrixpark en langs RAI. Einde fietspad rechtsaf en voor viaduct bij station RAI linksaf. Bij 57 rechtdoor richting 60, naar de Amstel en rechtsaf. Bij 60 bij Klein Kalfje rechtsaf.

A Café-restaurant Klein Kalfje, op de grens van Amstelveen en Amsterdam, was oorspronkelijk een tolhuis, maar werd een eeuw geleden een herberg. Het is een ideale tussenstop voor Amsterdammers en Amstelveners die een frisse neus halen langs de Amstel, op de lommerrijke Kalfjeslaan of in het Amstelpark. Bij mooi weer zoekt iedereen een plekje op het terras aan de Amstel, vandaar het verkeersbord dat waarschuwt voor overstekende obers.

Eerste linksaf, *Kostverlorenweg*, op splitsing links aanhouden. Op driesprong met *Machineweg* rechts aanhouden. Einde linksaf, *Bankrasweg*, bochten volgen. Eerste linksaf, *Oostermeerweg*, Ouderkerk in. Einde rechtsaf. Langs de Amstel.

Je kunt hier los van de route linksaf gaan om **Buitenplaats Oostermeer** te bekijken. Veel rijke stedelingen stichtten in de 18e eeuw een zomerverblijf op een mooi plekje buiten de stad. Oostermeer is een van de weinige buitenplaatsen langs de Amstel die ongeschonden de tijd heeft doorstaan.

Amstel volgen langs ⑥1 en ⑥7, en dan richting ⑥8.

Als je meer van Ouderkerk a/d Amstel wilt zien, ga dan bij de brug naar de overkant, want daar ligt het grootste deel van het dorp. In het oude diaconiehuysje bij de kerk zit het **1 Gemeentelijk Historisch Museum van Ouder-Amstel**. Je krijgt hier informatie over de streek en over de bijzondere Joodse begraafplaats tegenover het museum.

In Ouderkerk is genoeg goede horeca. Een bijzonder adres dat aan je aandacht zou kunnen ontsnappen, is **B Lute restaurant, loungebar en terras**, vlak na het snelwegviaduct. Een deel van het monumentale complex rond de **buskruitmolen** uit 1720 – waar tot 1991 springstoffen werden gemaakt – is met respect voor de monumentale status omgebouwd tot een prachtig, modern ingericht restaurant. Chef-kok Peter Lute kookt de sterren van de hemel.

Bij ⑥8 op *Nesserlaan* linksaf richting ②9 via Nes a/d Amstel (ga rechtdoor voor route-inkorting) en daarna weer langs de Amstel. Bij ②9 rechtdoor naar ②9. Daar rechtsaf, *Hollandse Dijk*, en weer rechtsaf, *Middenweg Bovenkerkerpolder* richting ③3. Einde links, *Nesserlaan*. In Amstelveen einde weg rechts richting Amsterdam, langs drukkere weg.

Als het zaterdag is, grijp dan je kans om iets lekkers uit de polder mee naar huis te nemen.

2 Landwinkel Schrama, hier op de hoek gelegen, verkoopt boerenkaas, vlees, wijn en honing van de eigen boerderij en boeren uit de omgeving.

Door tunnel, bij verkeerslichten linksaf, **Noorddammerlaan**. Bij 88 rechtdoor, na kerk rechtsaf Amsterdamse Bos in. Richting 85 en daarna richting 83 en bezoekerscentrum. Vervolgens richting 81 langs bezoekerscentrum.

In het gratis toegankelijke **3 Bezoekerscentrum Amsterdamse Bos** krijg je informatie over wat in het bos te zien is en worden allerlei activiteiten georganiseerd. Voordeel boven het bos zelf is dat je de vogels die in het wild voor je wegvliegen, hier – weliswaar opgezet – van heel dichtbij kunt zien.

In en rond **C Grand Café De Bosbaan** komt ongeveer alles samen wat een recreant uit de stad tegenwoordig wil. Je kunt gratis parkeren, er is het water van de Bosbaan, een restaurant met terras dat daarover uitkijkt, een bos met fiets- en wandelpaden en er zijn zelfs gratis kluisjes waar hardlopers hun spulletjes even kunnen opbergen.

Verder richting 81, langs kop van Bosbaan en iets verderop museumtramlijn aan je rechterhand. Voor snelweg fietspad naar links volgen, verderop bocht volgen onder snelweg door. Einde *Jachthavenweg* bij 81 rechtsaf, richting 57 en Amsterdam Zuidoost volgen tot station Amsterdam Zuid-WTC.

Onderweg zie je behalve opvallende kantoren ook belangwekkende, oudere architectuur langs de zuidas. Aan het begin van de route fietste je al langs de door de naamgever zelf ontworpen Rietveld-academie, een kunstopleiding. Op het IJsbaanpad staat rechts het voormalige Burgerweeshuis (1961), ontworpen door Aldo van Eyck, dat gebouwd is rond een aantal patio's. Links staat het Olympisch Stadion, waar de zomerspelen van 1928 zijn gehouden. Na de voltooiing van de Amsterdam ArenA in 1996 was dit niet meer de plek voor grote evenementen. Het stadion kreeg zijn oorspronkelijke, kleinere vorm terug. Er vinden nu minder grote evenementen plaats.

Het unieke van **B Bar-restaurant Vak Zuid** is de plek aan de zuidkant van het Olympisch Stadion. Je kijkt uit over de grasmat! Maar designliefhebbers kijken ook hun ogen uit op het schitterend vormgegeven interieur en terras.

TE BEZOEKEN

- 1 **Gemeentelijk Historisch Museum van Ouder-Amstel** Kerkstraat 5-8, 1191 JB Ouderkerk a/d Amstel, 020 496 43 65, www.museumouderamstel.nl; open wo, za en zo 13-16 uur
- 2 **Landwinkel Schrama** Nesserlaan 2, 1186 ZK Amstelveen, 06 41 57 37 03; za 10-17.30 uur
- 3 **Bezoekerscentrum Amsterdamse Bos** Bosbaanweg 5, 1182 DA Amstelveen, 020 545 61 00 www.amsterdamsebos.nl; dag 12-17 uur

HORECA

- 4 **Café-restaurant Klein Kalfje** Amsteldijk-Noord 355, 1083 AB Amsterdam, 020 644 53 38, www.restaurantkleinkalfje.nl; dag vanaf 10 uur
- 5 **Lute restaurant loungebar en terras** De Oude Molen 5, 1184 VW Ouderkerk a/d Amstel, 020 472 24 62, www.lutesuites.nl; ma-vi vanaf 12 uur; za vanaf 18 uur
- 6 **Grand Café De Bosbaan** Bosbaan 4, 1182 AG Amstelveen, 020 404 48 69, www.debosbaan.nl; dag vanaf 10 uur
- 7 **Bar-restaurant Vak Zuid** Olympisch Stadion 35, 1076 DE Amsterdam, 020 570 84 00, www.vakzuid.nl; ma-vr 10-01 uur

6

RONDOM SCHIPHOL

Van waterwolf tot wereldluchthaven

AFSTAND 38,5 km

BEGIN- EN EINDPUNT Olympisch Stadion Amsterdam

OPENBAAR VERVOER NS-station Amsterdam Zuid-WTC:

FIETS HUREN www.ov-fiets.nl; Amsterdamse Bos: Bosbaanweg 1,
Amstelveen, 020 644 54 73, www.amsterdamsebosfietsverhuur.nl;
apr.-sep. di-zo 10-18 uur, vanaf € 9,50 p. dag.

Het gebied ten zuidwesten van Amsterdam was er vroeger helemaal niet. Ooit sloegen hier de golven tegen de oevers van het enorme Haarlemmermeer. Toen de stoomgemalen deze woeste 'waterwolf' hadden leeggepompt, kwam er genoeg ruimte voor groentekassen, landbouw en voor een van de belangrijkste luchthavens van Europa. De contrasten tussen industrie en natuur zijn hier groot. Zo fiets je door het Amsterdamse Bos en langs historische forten en molens, even later hoor je de bulderende vliegtuigen en sta je aan een startbaan van Schiphol.

ROUTE

Vanaf het Olympisch Stadion rechtsaf *Stadionplein*, later *Amstelveenseweg*. Rechtsaf, *IJbaanpad*. Aan het einde bij ⑧1 linksaf, *Jachthavenweg* langs de Schinkel en onder A10 door.

Volg bordjes naar ⑧3, door het Amsterdamse Bos naar ⑧5 en ⑧6.

Amsterdammers komen graag in het **Amsterdamse Bos**. Behalve genieten van de groene omgeving kun je in het bezoekerscentrum wisselende exposities bekijken. Bij de geitenboerderij mag je de dieren knuffelen en sportievelingen kunnen het water op met een kano of waterfiets. In klimpark ① **Fun Forest** voel je je weer kind als je met touwen tussen de bomen slingert. Balanceer op ladders en bruggen op 11 meter hoogte en neem de tokkelbaan. Zeker niet kinderachtig, wel spectaculair!

Als je na alle inspanningen trek hebt gekregen, kun je bij ② **Grand Café-restaurant De Bosbaan** terecht voor een flinke clubsandwich.

Fiets langs de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder naar ⑧9, ⑧1 en ⑧4.

Aan de noordzijde van de Ringvaart ligt de luchthaven **Schiphol**. Het is qua grootte het twaalfde vliegveld ter wereld met jaarlijks meer dan 600.000 vluchten. Het is vele malen in de prijzen gevallen als beste luchthaven.

In de oorlogsjaren zijn er in dit gebied 750 vliegtuigen neergestort. Daarover kom je meer te weten in het ② **CRASH Luchtoorlog- en verzetsmuseum '40-'45**. Het is gesitueerd in het Fort bij Aalsmeer in de buurt van ⑧4.

Ga bij Fort bij Aalsmeer rechtsaf, over de *Geniedijk* naar ⑧3 en ⑧8.

In het centrum van Hoofddorp ligt **B Restaurant Marktzicht**. Laat je verleiden en strijk neer op het terras.

Aan de Geniedijk liggen forten, batterijen en damsluizen. Samen vormden ze de hoofdverdedigingslijn van de Stelling van Amsterdam. Naast Fort Hoofddorp staat de gerestaureerde **3 Molen De Eersteling** uit 1856. Hij was de eerste korenmolen die in de Haarlemmermeer werd neergezet. Je mag binnen een kijkje nemen en de molenaar het hemd van het lijf vragen over maalstenen, zeilen en wieken. Wie zelf brood wil bakken, kan in de molenwinkel terecht voor bakingrediënten.

Vervolg route richting **59**.

Heb je een badlaken en zwemkleding meegenomen? Dan kun je net voor **59** linksaf over de IJweg en na circa 300 meter rechtsaf naar de Bosweg, je komt bij de ingang van het **4 Haarlemmermeerse Bos**. In dit recreatiegebied ligt een meer waar je in de zomermaanden lekker kunt zwemmen, vissen en surfen.

In het **5 Historisch Museum Haarlemmermeer** (bij de ingang van het Haarlemmermeerse Bos) maak je op een levendige manier kennis met de geschiedenis van dit gebied. Beleef de grote stadsbrand en het Beleg van Haarlem. Zie hoe het Haarlemmermeer wordt drooggemalen en Schiphol wordt gebouwd. Loop eens binnen bij de smid en de dorpskruidenier en wandel over het marktplein en door de hofjes. Het dagelijkse dorpsleven van vroeger voelt bijna echt.

Ga rechtsaf naar **59**. Vervolg naar **51**.

Je fietst langs de **6 spotterplaats** naast de **Polderbaan**. Elke drie minuten vliegt een landend toestel met een oorverdovend lawaai over, zo laag dat je het bijna kunt aanraken. De Polderbaan is de langste en breedste startbaan van de luchthaven. Met een strikte 'gebruiksaanwijzing', want anders is er te veel geluidsoverlast.

Schiphol heeft ook vlieggrampen gekend en de meest recente ligt nog vers in ons geheugen. Ten noorden van de Polderbaan, net voor autosnelweg A9, stortte begin 2009 een Boeing van Turkish Airlines neer. Negen mensen hebben het niet overleefd.

Vlak naast de Polderbaan, op de plek waar oorspronkelijk de vijfde startbaan moest komen, ligt het **Bulderbos**. In 1994 kochten tegenstanders dit terrein. Ze plantten er duizenden bomen als levend protest tegen milieuvervuiling en lawaai. Het is uitgegroeid tot een bijzonder natuurgebied.

Fiets vanaf **51** rechtsaf over *Schipholweg*. Onder A5 door en bij stoplichten linksaf, *Hoofdweg* naar Lijnden. Om het gemaal Lijnden heen, volg bordjes naar **75** en **79**.

Bij **79** ligt de **7 Molen van Sloten**. Deze hield het waterpeil van de omliggende polders op het juiste niveau. De molenaar demonstreert hoe het water werd weggepompt. Naast de molen ligt het **Kuiperijmuseum**. Daar zie je hoe vroeger ambachtelijke houten vaten werden gemaakt. Deze werden gebruikt voor het verpakken en de opslag van bijvoorbeeld haring, wijn en olie.

C Restaurant Syriana vormt een groot contrast met de naastgelegen Hollandse molen. In oosterse sferen nip je hier aan een exotische cocktail en snoep je van heerlijke maza, shorba of kebab. Op vrijdag- en zaterdagavond klinkt er livemuziek en is er een buikdanseres!

Fiets over *Ringvaartdijk* naar **80**. Vervolg route langs het Nieuwe Meer naar **81**. Ga naar overkant van de Schinkel, volg *Jaagpad*, later *Ijsbaanpad*. Einde op grote kruising links, *Amstelveenseweg*, later *Stadionplein*. Het Olympisch Stadion ligt aan de linkerkant.

TE BEZOEKEN

- ① **Klimpark Fun Forest** Bosbaanweg 3, Amstelveen, 06 50 27 19 83, www.funforest.nl; za-zo en vakanties 10-18 uur, sep.-dag. 12-18 uur, za-zo 10-19 uur, okt.-di-vr 12-18 uur, gesloten nov.-mrt
- ② **CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum '40-'45** Fort bij Aalsmeer, Aalsmeerderdijk 460, Aalsmeerderbrug, 0297 32 14 08, www.crash40-45.nl; za 11-16 uur
- ③ **Molen De Eersteling** Hoofdweg 741, Hoofddorp, 023 563 69 25, www.eersteling.com; do 13-17 uur, vr-za 10-17 uur
- ④ **Haarlemmermeerse Bos** Bosweg, Hoofddorp
- ⑤ **Historisch Museum Haarlemmermeer** Bosweg 17, Hoofddorp, 023 562 04 37, www.historisch-museum-haarlemmermeer.nl; apr.-nov. di-zo 13-17 uur, nov.-apr. za-zo 13-17 uur
- ⑥ **Spotterplaats Polderbaan** Dweg richting Boesingheliede, Hoofddorp, www.airliners.nl
- ⑦ **Molen van Sloten en Kuiperijmuseum** Akersluis 10, Amsterdam, 020 669 04 12, www.molenvansloten.nl; dag. 10-16.30 uur

HORECA

- ⑧ **Grand Café-restaurant De Bosbaan** Bosbaan 4, Amstelveen, 020 404 48 69, www.debosbaan.nl; vanaf 10 uur
- ⑨ **Restaurant Marktzicht** Marktplaats 31, Hoofddorp, 023 561 24 11, www.restaurant-marktzicht.nl; ma-vr vanaf 10 uur, za vanaf 11 uur
- ⑩ **Restaurant Syriana** Akersluis 8, Amsterdam, 020 669 09 33, www.syriana.nl; dag. vanaf 12 uur

7

WESTELIJKE PARKEN

**Door parken, langs oude
en nieuwe architectuur**

AFSTAND 20 km**BEGIN- EN EINDPUNT** Leidseplein Amsterdam**FIETS HUREN** Mike's Bike Tours & Rental Shop, Kerkstraat 134,
1017 GP Amsterdam, 020 622 79 70, www.mikesbiketoursamsterdam.com**OPENBAAR VERVOER** Naar Leidseplein, bijv. met tram 1, 2, 5 of 10
of met diverse buslijnen

Deze route begint en eindigt in de stadsdelen waar Amsterdam beroemd om is: de grachtengordel, de Jordaan en het Vondelpark. Geliefd bij bezoekers van de stad, maar ook Amsterdammers zelf genieten hier steeds weer opnieuw van de prachtige architectuur en de gezelligheid. Het westelijke deel van de route gaat door een minder bekend stadsdeel. Vlak na het Vondelpark fiets je door het Rembrandtpark, langs de Sloterplas en door het Eendrachtspark en Westerpark, groene elementen die ook nog eens heel aardig met groene linten onderling verbonden zijn. Tegelijk zie je hoe stadsdeel Nieuw-West zich ontwikkelt met opvallende, moderne architectuur.

Op *Leidseplein* tegenover *Stadsschouwburg* Kleine Gartmanplantsoen (met trambaan) op en zo meter na verkeersdrempel rechtsaf onder gebouw door, *Max Euweplein*. Volg bordjes LF2ob door *Vondelpark*.

Na het viaduct zie je rechts het voormalige *Vondelparkpaviljoen* dat rond 1880 is gebouwd op het laagste punt van Amsterdam. Tot eind 2011 is hier het **1 Filmmuseum** gevestigd, waar steeds weer andere oude cinematografische meesterwerken worden getoond. Onderin zit **A Café-restaurant Vertigo**, genoemd naar een film van Hitchcock uit 1958. De omgeving rond het ruime terras is geweldig: een prachtige villa achter je, voor je een vijver, de bomen van het park en de passerende wandelaars, fietsers en joggers.

LF2ob volgen, na *Vondelpark* door *Theophile de Bockstraat* en daarna door *Rembrandtpark*. Na derde viaduct in dit park LF2ob verlaten en linksaf. Einde linksaf over brug en rechtsaf langs *Jan Evertsenstraat*. Steeds recht door, onder snelweg en spoorweg door tot Café-terras Oostoever. Daar linksaf langs *Sloterplas*. Bij bord 'Rondje Sloterplas' schuin rechtsaf, pad langs water. Einde rechtsaf. Aan het einde bij eilandje linksaf, om eilandje heen, verderop fietspad tussen drukke weg en plas. Bij verkeerslichten rechtsaf, *Meer en Vaart*. Na brug rechtsaf, fietspad tussen flats en water, *Ruimzicht*. Rechtsaf over houten fiets-/voetbrug en op splitsing links aanhouden. Waar het pad een flauwe bocht naar rechts maakt linksaf, met fietsbrug over weg heen. Einde linksaf richting *Ruige Riet*. Fietspad volgen, over houten fietsbrug en rechtsaf langs andere oever. Einde na fietsbrug linksaf en voor flat rechtsaf.

Nieuw-West maakt hier en daar een wat treurige, verwaarloosde indruk, maar er wordt veel energie gestoken in het vernieuwen van dit stadsdeel. De route passeerde al de prachtige nieuwbouw aan de *Sloterplas* met onder andere het opvallende herkenningspunt **De Schutterstoren** (ontwerp DKV Architecten). Het is een rond, hoog gebouw op een smalle sokkel, zodat je onder het gebouw door naar de plas en het park kunt kijken.

Bij het *Eendrachtspark* zie je nog een staaltje transparante architectuur: het langwerpige gebouw **Parkrand** (ontwerp MVRDV) met grote gaten waardoor je vanaf de andere kant het park in kunt kijken. Let ook op de bijzondere materialen, onder andere de geglazuurde bakstenen uit Makkum.

Einde fietspad rechtsaf, verderop *Anthony Moddermanstraat*. Rotonde linksaf, *S103* kruisen, na brug rechtsaf richting centrum, *Fornebukade*. Volg centrum. Wegwijzer linksaf, *Barajasweg*, rechtsaf, *Arlandaweg*.

Bij station Sloterdijk onder spoorweg door, na snelwegviaduct rechtdoor over 'groene route centrum' en Westerpark, vlak daarna links aanhouden en fietspad volgen tussen kantoren en tuinen, verderop langs cultuurpark. Daarna links aanhouden, door oude Westerpark. Einde park rechtsaf richting centrum, bij verkeerslichten oversteken en linksaf. Bij volgende verkeerslichten rechtdoor, *Haarlemmerplein*. Einde linksaf en meteen rechtsaf, *Haarlemmerdijk*. Eerste rechtsaf, *Binnen Dommersstraat*, na brug linksaf, *Brouwersgracht*. Voor brug rechtsaf, *Prinsengracht*. ►

Vrijwel meteen kom je langs de Noordermarkt met de Noorderkerk. Op een hoek vind je **B Winkel 43** met een zonnig terras en volgens velen de lekkerste appeltaart van Amsterdam. Deze wordt uiteraard ter plekke gebakken!

Je fietst langs de beroemde, vroegere volksbuurt de **Jordaan** – volgens veel oorspronkelijke bewoners is het vandaag de dag een yuppenbuurt. Deze buurt wordt geassocieerd met de armoede van vroeger, de saamhorigheid en met de plat-Amsterdamse smartlappen gezongen met een nasale stem. De borstbeelden van de vier grootste helden van het Jordaanse lied, Johnny Jordaan, Tante Leen, Manke Nelis en Johnny Meyer, zie je na huisnummer 294 op het Johnny Jordaanplein aan het begin van de Elandsgracht.

Hier ligt in de Prinsengracht zelf het **2 Woonbootmuseum**, leuk voor wie wil ervaren hoe het is om op het water te wonen. Deze boot begon in 1914 zijn leven als vrachtschip en is in de jaren '70 en '80 bewoond geweest. Het interieur is in de stijl van de jaren '50.

Prinsengracht steeds volgen tot na tweede kruising met trambaan (Leidsestraat). Nog even rechtdoor, na volgende brug rechtsaf, *Spiegelstraat*. Op kruising met trambaan rechtsaf, *Weteringschans*, terug naar Leidseplein.

Misschien heb je nog tijd over voor een museumbezoek. Aan het eind van de Spiegelstraat ligt het **3 Rijksmuseum**, kort gezegd gespecialiseerd in oude kunst. Daarachter is het **4 Van Goghmuseum**, gespecialiseerd in de naamgever van het museum. Met een bezoek aan het **Stedelijk Museum** (moderne kunst), daar weer achter, moet je wachten tot de nieuwbouw klaar is, naar verwachting in 2011.

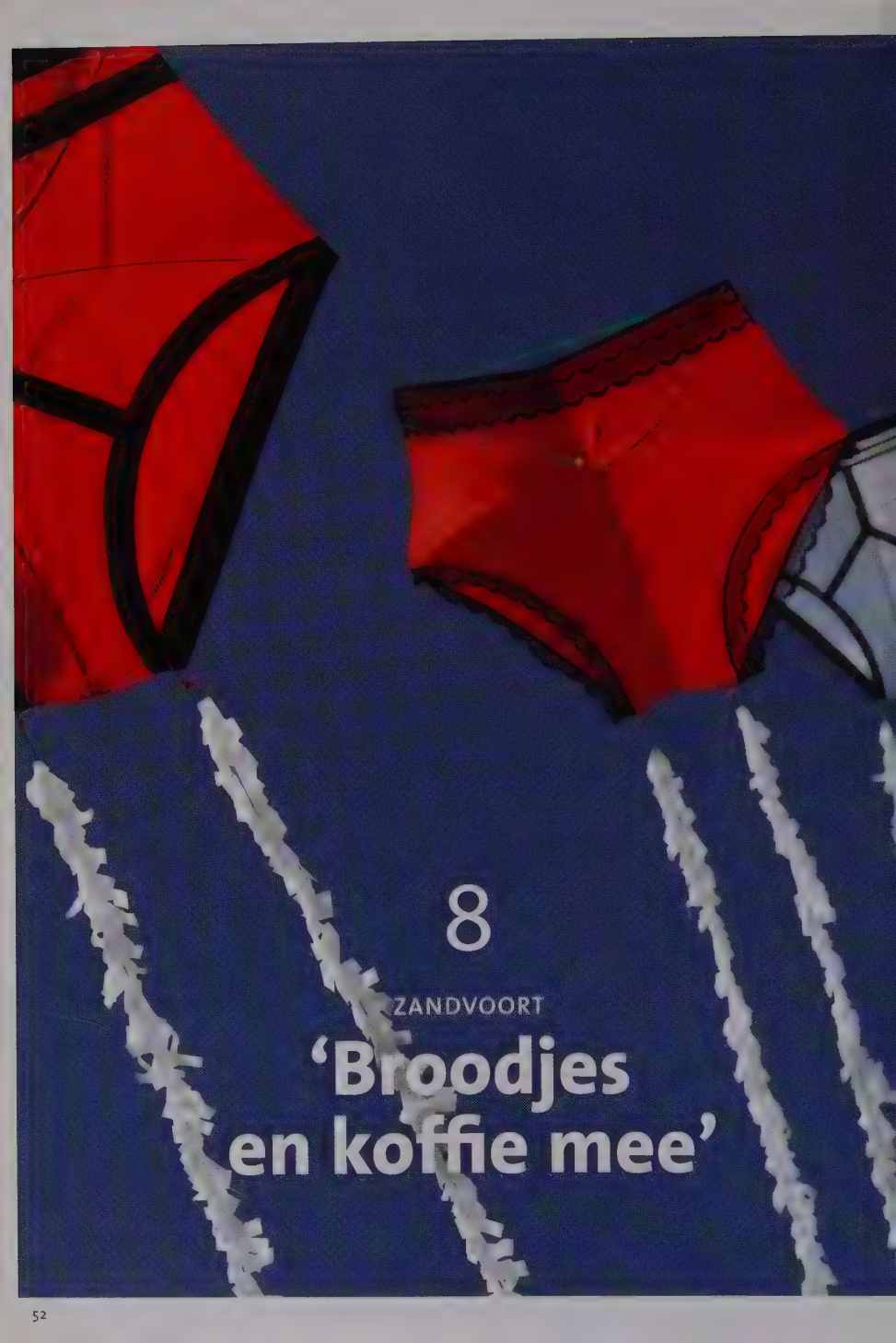
Tussen de vele, vaak nogal lawaaiige horeca aan het Leidseplein is **Stanislavski** een buitenbeentje. In dit etablissement, dat tot in 2008 de entree en foyer van de Stadsschouwburg was, kun je nu heel behoorlijk eten of bijvoorbeeld aan de leestafel koffiedrinken. In het nieuwe interieur zijn karakteristieke elementen, zoals de enorme kroonluchters, nog steeds sfeerbepalend.

TE BEZOEKEN

- 1 Filmmuseum** Vondelpark 3, 1071 AA Amsterdam, 020 589 14 00, www.filmmuseum.nl; ma-vr 9-22 uur, za en zo vanaf 1 uur voor de eerste voorstelling
- 2 Woonbootmuseum** Prinsengracht 296 K, 1016 HW Amsterdam, 020 427 07 50, www.houseboatmuseum.nl, feb., nov en dec: vr, za en zo 11-17 uur; mrt-okt: di-zo 11-17 uur
- 3 Rijksmuseum** Jan Luijkenstraat 1, Amsterdam, 020 674 70 00, www.rijksmuseum.nl; dag: 9-18 uur
- 4 Van Goghmuseum** Paulus Potterstraat 7, 1071 CX Amsterdam, www.vangoghmuseum.nl; dag: 10-18 uur, vr tot 22 uur

HORECA

- 1 Café-restaurant Vertigo** Vondelpark 3, 1071 AA Amsterdam, 020 612 3021, www.vertigo.nl; ma-vr vanaf 11 uur, za en zo vanaf 10 uur
- 2 Winkel 43** Noordermarkt 43, 1015 NA Amsterdam, 020 623 02 23, www.winkel43.nl; ma en za vanaf 7 uur, di-vr vanaf 11 uur, zo vanaf 10 uur
- 3 Café-restaurant Stanislavski** Leidseplein 26, 1017 PT Amsterdam, 020 795 99 95, www.stanislavski.nl; dag: vanaf 9 uur

8

ZANDVOORT

‘Broodjes
en koffie mee’

AFSTAND 40 km**BEGINPUNT** NS-station Amsterdam Sloterdijk**EINDPUNT** NS-station Zandvoort**FIETS HUREN** Rijwielshop Sloterdijk, NS-station Amsterdam Sloterdijk**OPENBAAR VERVOER** Van Zandvoort trein terug naar NS-station Amsterdam Sloterdijk en Amsterdam Centraal

'We gaan naar Zandvoort, al aan de zee; we nemen broodjes en koffie mee.' Louis Davids zong 100 jaar geleden al over het ultieme uitje voor Amsterdammers. En zoveel is er sinds die tijd eigenlijk niet veranderd. Zandvoort is en blijft een trekpleister. Je kunt er vanaf Sloterdijk op de fiets heen. Het is een zalige fietstocht over dijkjes, door plaatjes van dorpjes als Spaarnwoude en Spaarndam en door de duinen van Kennemerland. Onderweg kom je ook door de oude binnenstad van Haarlem en langs Landgoed Elswout.

ROUTE

Voorzijde station Sloterdijk linksaf richting centrum. Onder viaduct door. Trambaan over, bij stoplichten rechtsaf richting Spaarnwoude. Einde fietspad linksaf, *Barajasweg*. Voor de vaart rechtsaf, *Fornebukade*, richting Spaarnwoude. Volg groene fietsborden Spaarnwoude tot in Halfweg.

Halfweg ontleent zijn naam en bestaan aan de ligging aan de Haarlemmertrekvaart, halverwege Amsterdam en Haarlem. De trekvaart werd hier onderbroken en reizigers moesten overstappen. Hierdoor werd Halfweg een levendige pleisterplaats. Wanneer je zin en tijd hebt, kun je een kijkje nemen in het oude dorp. Er staat een prachtig **1** *stoomgemaal* uit 1853, gebouwd om de Haarlemmermeer droog te houden. Het is vandaag de dag een museum. Op speciale 'draaidagen' wordt de stoommachine gestart.

Rechtdoor op dijkje. Bij **26** rechtsaf brug over. Rechtdoor Spaarnwoude in. Op fietspad rechts richting Houtrak. Rechtdoor. Na brug linksaf oversteken, tussen betonblokken door fietspad op. Op kruising linksaf brug over. Volgende kruising rechtdoor richting Spaarndam. Twee bruggetjes over, voor parkeerplaats links. Na brug linksaf, na 50 meter rechtsaf naar Haarlem. Op dijkje rechtsaf richting Spaarndam. Volg *Spaarndammerdijk* 2,5 kilometer. Onder A9 door. Eerste afslag links *Kerkweg* richting Spaarnwoude.

Spaarnwoude is een van die plekjes waar de tijd tot stilstand is gekomen. Terwijl overal in de omgeving woonwijken verrijzen en snelwegen worden aangelegd, blijft het hier zoals het altijd ►

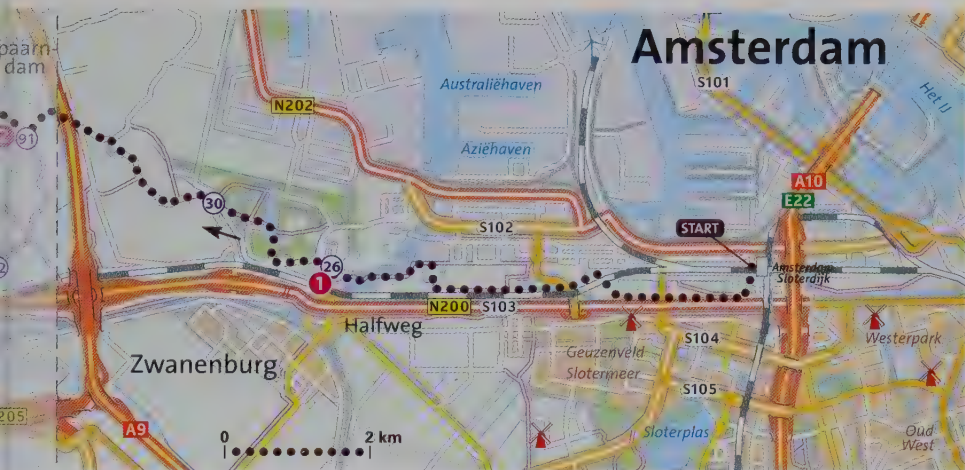
was: tien boerderijen en een kerkje op een terp.

2 De Stompe Toren werd in 1572, tijdens de belegering van Haarlem door de Spaanse troepen, in brand gestoken. Gelukkig is hij herbouwd en wordt tegenwoordig gebruikt voor recepties, concerten en exposities. Vaak is hij op zondag open.

In Spaarndam rechtsaf *Kerkpad*. Bij kerkje linksaf weiland in. Einde rechtsaf richting Spaarndam. Op dijkje links. Bij 35 rechtdoor brug over, *Ijdijk*. Bij kerk linksaf, *Kerklaan*, weer links, *Kerkplein*. Links achterin een wandelsteegje door. Rechtsaf, *Westkolk*, langs haven.

Een heerlijke plek om uit te rusten is **Café Spaarndam** aan de pittoreske haven. De kroeg zit er al meer dan vier eeuwen. Toen de sluis aan de kolk nog in werking was, kwamen hier veel schippers langs voor een borreltje. Nu is het vooral een pleisterplaats voor wandelaars en fietsers.

Bij sluis rechtsaf. Langs jachthaven over de *Pol*. Gemaal passeren en rechtsaf, tot voor het fort.

Het Fort Bezuiden Spaarndam behoort net als Benoorden Spaarndam tot de Stelling van Amsterdam, een 135 km lange verdedigingskring rond de hoofdstad. De Stelling omvat 36 forten, twee kustforten, twee vestingen, drie batterijen en twee kustbatterijen. Het Fort Bezuiden Spaarndam deed van 1885 tot 1958 dienst. Nu is er een **B** café annex expositieruimte gevestigd met een zalig terras met zicht op het riviertje de Mooie Nel.

Boezemkade volgen. Op dijk rechtsaf. IJdijk door Spaarndam volgen. Brug over en bij 35 rechtdoor, Spaarndammerdijk, richting Halfweg. Tweede straat rechts Lageweg richting Haarlemmerliede. Links fietspad op, na brug rechtsaf richting Penningsveer. Einde weg links. Eerste weg, bij 10 rechts. Weg oversteken, pad langs de Mooie Nel volgen. Einde rechtsaf. Volg het dijkje, Liedeweg, langs Penningsveer en Haarlemmerliede tot Fort aan de Liebrug.

Veel oude forten hebben tegenwoordig een andere functie. Zo wordt in het Fort aan de Liebrug elke laatste zondag van de maand bij **3 Wine&OliveLife** een wijn- en olijfproeverij gehouden. ►

- Onder snelweg door. Rechtsaf richting 87. Na tankstation linksaf Liewegje. Bij 87 rechtsaf richting 90. Eerste rechts, *Fuikvaartweg*. Eerste links, *Springerlaan*. Bij stoplichten oversteken en linksaf. Rechtsaf *Zomerkade*. Bochtige *Zomerkade* volgen. Voor een vaart linksaf, *Herensingel*. Rechts brug over. Bij stoplichten rechtsaf richting 23. Linksaf brug over, *Antoniestraat* in. Op kruising links, *Hoogstraat*. Spaarne oversteken. Rechtsaf, na 100 meter links *Damstraat*.

Het 4 **Teylers Museum** in Haarlem is het oudste museum van Nederland. Het staat sinds 1784 bekend als een schatkamer van kunst en wetenschap. Het museum heeft een uiteenlopende collectie: machines die elektriciteit opwekken, oude fossielen, historische boeken en munten, mooie Hollandse meesters en prenten en tekeningen van Rembrandt en Michelangelo. Maar eigenlijk is alleen al het schitterende interieur van het gebouw een bezoek waard.

Je kunt natuurlijk neerstrijken op een van de terrassen aan de Grote Markt. Iets intiemer is het terras van 6 **Stempels** aan de achterzijde van de Bavokerk. Een prima plek voor een uitgebreide lunch.

Achterzijde kerk rechtsaf. Linksaf richting 22. Grote Markt oversteken. Voor oude raadhuis linksaf Koningstraat. Einde drukke straat oversteken, rechtsaf Botermarkt op.

Een ander mooi plekje om even tot rust te komen is de **Botermarkt**. Kleiner dan de Grote Markt maar daardoor eigenlijk gezelliger. Leuke terrassen. Ook bij minder mooi weer zit je hier leuk.

Recht door Barrevoetsstraat. Stoplichten recht door. Brug over en linksaf, Leidsevaart. Eerste grote straat rechts, Westergracht. Spoorlijn over, recht door naar Zandvoort. Wijk in over Rollandslaan. Einde linksaf Ramplaan. Bij kerk recht door over halverhard fietspad door weilanden. Einde rechtsaf. Voor Elswout linksaf.

In de 17e en 18e eeuw lieten veel welgestelde kooplieden uit Amsterdam prachtige buitenplaatsen aanleggen in de duinstreek rond Haarlem. Zo ook **Landgoed Elswout**, gebouwd door lakenkoopman Carel Molijn. De van oorsprong strakke Franse landschapsstijl van het park veranderde eind 18e eeuw volgens de laatste mode in een romantische Engelse landschapsstijl, met ronde lijnen, grillige vijverpartijen en eeuwenoude lindenlanen. Opvallende gebouwen zijn het landhuis, het fraaie poortgebouw, de **Oranjerie**, de koetshuizen en diverse prieeltjes verspreid over het landgoed. Elswout is nu eigendom van Staatsbosbeheer. De bossen en weiden zijn een geliefd wandelgebied bij Haarlemmers.

Eerste afslag rechtsaf, *Zijweg*. Eerste rechts, *Duinlustweg*. Bij Kraantje Lek **36** linksaf richting Zandvoort.

‘Geïnvesteerd of uitgebreid is er in 450 jaar tijd zo min mogelijk.’ Kom daar nog maar mee aan tegenwoordig. Maar bij **Kraantje Lek** zijn ze er trots op. Het schijnt dat er sinds Frans Hals hier

schilderde maar weinig is veranderd. Naast de herberg stond lange tijd een groot overgebleven stuk van een iep, die in Haarlem en omstreken bekendstond onder de naam De holle boom. Vroeger werd wel beweerd dat kinderen hier ter wereld kwamen. Onder meer Nicolaas Beets en Lennaert Nijgh schreven teksten over deze boom. De holle boom is eind 2007 verwijderd en vervangen door een bronzen exemplaar. Niet te missen!

Visscherspad door Park Kennemerland volgen. Na 2 kilometer, bij 37 linksaf, **Blinkertweg**, richting Bentveld. Bij 77 rechts richting Zandvoort. In Zandvoort rechtdoor, **Nawijnlaan**. Linksaf richting centrum. Einde rechtsaf, **Kostverlorenstraat** over. Na bushalte linksaf oversteken en rechtsaf **Haarlemmerstraat** in. Rechtdoor tot **Raadhuisplein**. Links van raadhuis **Kleine Krocht** in. Rechtdoor **Wagenmakerspad** in tot **Badhuisplein**. Station ligt rechts.

TE BEZOEKEN

- 1 **Museum Stoomgemaal** Haarlemmermeerstraat 4, 1165 HJ Halfweg, 020 497 43 96, www.stoomgemaalwischoten.nl, apr.-okt. wo 13-16 uur en za 10-16 uur.
- 2 **De Stompe Toren** Kerkweg 26, 2064 KS Spaarndam, zo 12-16.30 uur tijdens exposities.
- 3 **Wine&OliveLife** Fort bij de Liebrug, Liedeweg 9, 2065 AH Haarlemmerliede, 06 18 29 88 88, www.wine-olivelife.nl, elke laatste zo van de maand 14-18 uur.
- 4 **Teylers Museum** Spaarne 16, 2011 CH Haarlem, 023 516 09 60; di-za 10-17 en zo 12-17 uur.
- 5 **Landgoed Elswout** Elswoutlaan 12a, 2051 AE Overveen, 023 524 03 60; dag. van zonsopkomst tot zonsondergang.

HORECA

- A **Café Spaarndam** Westkolk 10, 2063 JR Spaarndam, 023 537 18 65, www.cafespaarndam.nl; mei-sep. dag. vanaf 11 uur, okt.-apr. di-vr vanaf 14 uur, za-zo vanaf 12 uur.
- B **Café-terras Fort Zuid** Boezemkade 11, 2063 JH Spaarndam, 06 54 93 46 50, www.fort-zuid.nl; mei-sep. wo-zo vanaf 12 uur, okt.-apr. vr-zo vanaf 12 uur.
- C **Het Terras** Klokhuisplein 9, 2011 HK Haarlem, 023 512 39 10; dag.
- D **Botermarkt** diverse terrassen op dit plein in Haarlem.
- E **Oranjerie Elswout** Elswoutlaan 12a, 2051 AE Overveen, 023 524 26 39; zo 10.30-17.30 uur.
- F **Kraantje Lek** Duinlustweg 22, 2051 AB Overveen, 023 52 41 266; do-di vanaf 11 uur.

9

IJMUIDEN

Van hippiedorp naar landgoederen

AFSTAND 41 km**BEGINPUNT** NS-station Amsterdam Centraal**EINDPUNT** Connexxion Fast Flying Ferry**FIETS HUREN** NS-station Amsterdam Centraal**OPENBAAR VERVOER** Trein/bus/tram naar NS-station Amsterdam Centraal

Veerboot Fast Flying Ferry van Pontplein in Velzen naar NS-station Amsterdam Centraal

Je fietst in Amsterdam en daarbuiten over voormalige IJdijken en over de bodem van een stuk IJ, dat ingepolderd is in 1876. Een opvallend groene long tussen Slotermeer en de havens, de Brettenscheg, voert je de stad uit. Daar wacht recreatiegebied Spaarnwoude, dat grenst aan het Noordzeekanaal, het laatste restje van het eens zo brede en gevaarlijke IJ. Via de duinen en landgoederen van het oude land kom je in IJmuiden, een fascinerend eindpunt dat met zijn strand, havens en sluizen helemaal op zee is gericht.

ROUTE

Aan west- en centrumkant van station brug over en rechtsaf. Volg richting Geuzenveld, na tunnel rechtsaf, **Haarlemmerstraat**, verderop Haarlemmerdijk. Op **Haarlemmerplein** rechtdoor water over en meteen rechtsaf. Linksaf door Westerpark en daarna langs Cultuurpark Westergasfabriek.

Cultuurpark Westergasfabriek ligt rond de gebouwen van de voormalige fabriek. Nadat de gasfabricage was gestopt, besloot het stadsdeel om aansluitend op het Westerpark een open park aan te leggen. In de vroegere fabrieksgebouwen zitten nu creatieve bedrijven en vinden culturele manifestaties plaats. Als je uit je dak wilt gaan, bezoek dan een dancefeest in de gashouder. Of strijk voor lekker eten en drinken neer op een van de ruime terrassen.

Misschien wel het beste terras is het **A WestergasTerras** op het **Klönneplein**, naast de ronde gashouder (van het fietspad af en een bruggetje over). Hier serveren ze onder het motto 'winning and dining' heerlijke wijn en seizoensgerechten met ingrediënten die zijn ingekocht bij kleine speciaalzaken.

Fietspad langs tuinen en kantoren vervolgen. Bij het oude dorpje Sloterdijk rechtsaf, na laatste huizen weer rechtsaf en linksaf onder spoorweg door. Meteen linksaf, onder snelweg en station door. Bocht naar rechts volgen en linksaf, **Rhônweg**. Einde linksaf, **Seineweg**, onder spoorweg door en meteen rechtsaf, **Theemsweg**, verderop fietspad, **Daveren**. Drukke weg oversteken, rechtsaf en meteen linksaf, nog steeds **Daveren**. Waar fietspad vóór water naar links buigt, rechtsaf. Einde linksaf langsemaal. Na gemaal rechtsaf, fietspad volgen, verderop rechtdoor langs **Weth. van Essenweg**. In recreatiegebied Houtrak eerste rechtsaf (**Zuiderweg**). Eerste rechtsaf, **Bauduinlaan**. Einde rechtsaf, **Westpoortweg**, en eerste linksaf. Eerste linksaf, **Ruigoord**.

1 Ruigoord was oorspronkelijk een dorpje op een eiland in het IJ. Bij de inpoldering in 1876 werd het ingebed in het vasteland. In de jaren '60 werd het gebied rond Ruigoord opgespoten om de haven uit te breiden. De bewoners kregen huisvesting elders. Omdat de havenuitbreiding op zich liet wachten, kraakten kunstenaars het spookdorp en gedijde de natuur op de zandgrond eromheen. Begin deze eeuw legde Amsterdam dan toch de Afrikahaven aan. Het dorp met zijn bijzondere bouwsels bleef echter als kunstenaarscentrum behouden. De kerk is het middelpunt van culturele manifestaties.

Terug naar **Westpoortweg**. Deze oversteken en rechtsaf. Derde linksaf bij **89**, **Kaapstadweg**. (De tweede links heet ook zo, maar die neger je.) Eerste fietspad rechtsaf. Op kruising rechtdoor, (**Middenweg**). Eerste rechtsaf, **13** **Ringweg**. Eerste rechtsaf. Einde linksaf, **Noorderweg**. Einde rechtsaf, **Zijkanaal-C-weg**, naar **11** bij Noordzeekanaal en pont Buitenhuizen. Via **98** en **95** naar **3** door recreatiegebieden Buitenhuizen en Oosterbroek en over snelweg naar Velsen-Zuid. Iets na tunneltje kun je rechtsaf van de route af naar Landgoed Velserebeek..

Bij Velsen-Zuid liggen diverse 17e-eeuwse landgoederen, oorspronkelijk zomerverblijven van rijke Amsterdammers. Ze lagen op de oever van het toen nog niet ingepolderde Wijkermeer en waren dus gemakkelijk per boot te bereiken. Je mag wandelen in de tuin van **2 Velsersluis**. Het huis kreeg bij de verbouwing in de 18e eeuw diverse folly's, waaronder een hermitage of kluisenaarshut. Niet voor een echte kluisenaar, maar voor het idee ... In de orangerie van Velsersluis vind je **3 De Theeschenkerij**. Gebouw en ligging zijn uniek. 's Zomers kijk je vanaf het terras prachtig uit over het park. ►

Naar ③ en vervolgens naar ④ in Driehuis. Dan via ⑨2 richting ②. Onder IJmuiden gaat deze route over de *Heerenduinweg*. Dan door de duinen naar de havens.

IJmuiden (IJ-monding) is gebouwd bij de sluizen aan de monding van het Noordzeekanaal. Het kanaal werd uitgespaard tussen de in 1876 drooggelegde delen van het IJ en Wijkermeer. IJmuiden heeft een bijzondere sfeer. Er zijn enkele interessante arbeidersbuurtjes, maar het hoogtepunt zijn de sluizen, de havens en het strand. IJmuiden heeft een aantrekkelijk strand, veel horeca en de jachthaven Marina voor zeejachten. Verderop zie je de oudere vissershavens en sluizen. Dit immense complex is in de loop van de 20e eeuw fors uitgebreid.

Fietsverder naar ⑨6 en richting ② via de vissershavens.

In IJmuiden eet je natuurlijk vis! De bekendste gelegenheid is **Visrestaurant G. van Es** (ook winkel/afhaal), dat verscholen ligt op een industrieterrein tussen de beide vissershavens, ongeveer 50 meter links van de route. Goed, betaalbaar en zonder fratsen.

Iets verderop langs de route ligt **IJmuider Zee- en Havenmuseum De Visserijschool**. Dit geeft een goed beeld van de ontwikkeling van IJmuiden, de havenactiviteiten en de sluizen. Op de scheepsbrug kun je je even verbeelden dat je stuurman op een vrachtschip bent.

Richting ② tot op *Kanaaldijk*. Hier knooppuntenroute verlaten en rechtsaf langs Noordzeekanaal tot *Pontplein*. Neem de Fast Flying Ferry van Connexxion naar Amsterdam CS. Deze vaart elke 30 minuten (ma-vr 6.30-23.30, za-zo 9.30-23.30 uur). De fiets mag gratis mee.

TE BEZOEKEN

- ① **Ruigoord** Ruigoord 76, 1047 HH Amsterdam, 020 497 57 02, www.ruigoord.nl, openbaar toegankelijk dorp
- ② **Landgoed Velserbeek** Parkweg Velsen-Zuid, park openbaar toegankelijk en permanent geopend, ingang o.a. aan de route
- ③ **IJmuider Zee- en Havenmuseum De Visserijschool** Havenkade 55, 1973 AK IJmuiden, 0255 53 80 07, www.zeehavenmuseum.nl, open wo, za en zo 13-17 uur.

HORECA

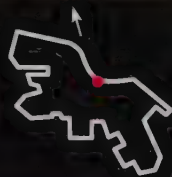
- ④ **WestergasTerras** Klönneplein 4-6, 1014 DD Amsterdam, 020 684 84 96, www.westergasterras.nl, wo-vr 11-22 uur, za-zo 10-22 uur.
- ⑤ **De Theeschenkerij** Velserbeek 3, 1981 LA Velsen-Zuid, 0255 51 42 44, www.theeschenkerij.org, zo 12-17.30 uur, voorjaar/zomer door de week bij mooi weer 10.30-17.30 uur (tijden bij benadering).
- ⑥ **Visrestaurant G. van Es** Industriestraat 59, 1976 CT IJmuiden, 0255 51 06 97, ma-zo 12-21 uur

10

WORMERVEER

Langs de waterkant

AFSTAND 25 km.**BEGINPUNT** NS-station Amsterdam Centraal**EINDPUNT** NS-station Wormerveer**FIETS HUREN** Mac Bike en OV-fiets, NS-station Amsterdam Centraal**OPENBAAR VERVOER** Vanaf Wormerveer trein terug naar NS-station Amsterdam Centraal

De Zaanstreek is van oudsher een industriegebied. Langs de Zaan stonden honderden molens die hout zaagden voor de scheepswerven van Amsterdam. In Museumdorp de Zaanse Schans wordt de herinnering aan dit verleden levend gehouden. Vanaf het Centraal Station neem je het pontje over het IJ waarna je over oude dijken naar Zaandam fietst. Op de gezellige dam in Zaandam kun je stoppen voor een uitgebreide lunch of een kopje koffie. Daarna fiets je verder langs de Zaan waar behalve molens ook prachtige fabrieken uit de 19e eeuw staan. Vanaf Wormerveer kun je met de trein terug.

ROUTE

Achterkant Amsterdam Centraal Station met gratis pontje over het IJ naar *Buiksloterweg*.

Je kunt je fietstocht natuurlijk starten met een kopje koffie. **A Café De Pont** heeft een terras met uitzicht op het IJ.

Van de pont af en rechtdoor richting **36**. Tweede weg rechts, *Buiksloterweg* vervolgen, richting Purmerend. Volg fietspad langs Noordhollandsch Kanaal onder twee bruggen door en langs Noorderpark. Einde linksaf richting Zaanstad. ►

Buiksloot was tot 1921 een zelfstandige gemeente. Rond de dam in het Noordhollandsch Kanaal lagen aan de Buikslooterdijk een paar huizen, winkels, een kerk en een school. Veel oude huisjes staan er nog, te midden van de nieuwbouw van Amsterdam-Noord. Vroeger reed er een stoomtram door het dorp richting Edam en later ook richting Alkmaar.

Langs oude huisjes over *Buiksloterdijk*, rechts van fietspad. Einde rechts en direct links, fietspad volgen. Einde rechtsaf richting Zaanstad. Over het water links onder viaduct, *Barkpad*. Einde rechtsaf dijkje op, richting Zaanstad. Volg *Buiksloterdijk*, verderop *Landsmeerderdijk*, nog verder *Oostzanerdijk*. (Let op: mogelijk tijdelijke omleiding via Kometensingel!) *Oostzanerdijk* met bocht rechtsom volgen. Voor grote kruising rechtsaf, fietspad langs *Molenaarsweg*. Op kruising na eerste tunneltje linksaf. Na tweede tunneltje links, na derde tunneltje rechtsaf richting Zaanstad. Onder A10 door.

Het eerste deel van de route volgt in grote lijnen het parcours van de **Dam tot Damloop**. De tien Engelse mijl tussen Amsterdam en Zaandam is in 25 jaar tijd uitgegroeid tot een van de bekendste hardloopevenementen met zo'n 30.000 deelnemers per jaar.

Bij stoplichten rechtdoor, fietspad tussen snelweg en provinciale weg. Na ruim 1 kilometer linksaf onder snelweg door. Voorbij fietstunneltje rechtsaf. Volg fietspad links van *Westerkolkdijk*, verderop *Noorder IJ- en Zeeweg*. Waar doorgaande weg bocht naar rechts maakt rechtdoor *Zuiddijk* volgen. Passeer gemeentelijke begraafplaats. Na fietstunneltje rechts. Linksom *Zuiddijk* Zaandam in. De *Zuiddijk* bijna 2 kilometer volgen tot einde. Linksaf brug over richting 69. Na brug schuin rechtsaf/rechtdoor *Dam* op.

Terrassen zat op de Dam van Zaandam, die van het meer trendy **B** *Blends* en van de **C** *Koperen Bel* liggen het langste in de zon.

In Zaandam stonden tijdens de gouden eeuw honderden molens die vooral hout zaagden voor de Amsterdamse scheepswerven. Een bekende bezoeker uit die tijd was tsaar Peter de Grote. Het huisje waar hij logeerde staat nog in het centrum van de stad. ►

Op *Dam* rechts, *Damstraat*. Einde rechtsaf brug over. Bij stoplichten ⑦① linksaf, *Oostzijde*. Ruim 2 kilometer volgen tot ⑦①. Op kruising bij ⑦① rechtdoor richting ⑦②. Onder viaduct van A8 door. Voor *Scholtenstraat* linksaf en na 150 meter links *Kalf*, richting ⑦②. Langs Zaan fietsen. Bij ⑦② rechtdoor richting ⑦③. Linksaf over ophaalbrug, *Haaldersbroek*. Eerste fietspad links richting ⑦③. Rechtdoor *Diederik Sonoyweg* volgen. Doorgaande weg oversteken en linksaf. Bij ⑦③ rechtsaf, richting ⑨④.

De **Zaanse Schans** is een museumdorp waar het roemruchte verleden van de Zaanstreek bijeen is gebracht. Het bekendst zijn de molens waarvan je er veel kunt bezoeken, bijvoorbeeld ① **Verfmolen De Kat**. Daarnaast zijn er diverse musea die een bezoekje waard zijn, zoals ② **Het Zaanse Museum / Verkadepaviljoen** en het oude ③ **Koopmanshuis Noorderhuis**. Leuk zijn ook het oude ④ **Winkeltje van Albert Heijn** en ⑤ **Tingieterij De Tinkoepel**. Wie wil kan met ⑥ **Rederij De Schans** een rondvaart maken of van het water genieten vanaf het terras van ⑦ **Restaurant De Hoop op d'Swarte Walvis**.

Door Museumdorp de Zaanse Schans fietsen. Fietspad over *Kalverringdijk* volgen. Na 1,5 kilometer aan eind linksaf richting ⑨④. Aan rand van Wormer bij Bartelsluis linksaf brug over. Bij ⑨④ rechtsaf langs water richting ⑨②.

⑦ **Lunchroom Westerveer** heeft een leuk terras vlak bij de oude Bartelsluis. De Bartelsluis werd gebouwd in 1638 en verbond de Westerveer- en de Enge Wormerringsloot met de Zaan. De sluis werd vroeger druk gebruikt door beschuitventers die het Wormerbeschuit naar Amsterdam vervoerden. Met de teloorgang van de Wormer beschuitbakkerij nam ook de betekenis van de sluis af. De Bartelsluis werd een halve eeuw geleden gedempt.

Eerste fietspad linksaf richting ⑨②. Rechtdoor over *Rigastraat*. Op rotonde rechtdoor *Mercuriusweg* richting ⑨②. Op eerste kruising linksaf richting ⑨②. Brug over de Zaan over.

De **Zaanstreek** is het eldorado voor liefhebbers van industrieel erfgoed: chocolade van Boon, rijst van Lassie, potloden van Bruynzeel, koekjes van Verkade. Al meer dan 150 jaar is Zaandam en omgeving een belangrijk industriegebied. Veel oude fabrieken zijn bewaard en gerestaureerd. In Wormer staan aan de Zaan veel rijstpakhuizen met oosterse namen als Batavia, Saigon en Java. In het fraaie gebouw Hollandia zat vroeger de rijstpellerij.

Direct na brug rechtsaf richting 91. Eerste straat linksaf, *Stationstraat*. Je komt uit bij station Wormerveer.

TE BEZOEKEN

- 1 **Verfmolen De Kat** Kalverringdijk 29, 1509 BT Zaandam, 075 621 04 77; di-vr 9-16.30 uur, za-zo 9-17 uur.
- 2 **Het Zaaans Museum** Schansend 7, 1509 AW Zaandam, 075 616 28 62; dag 10-17 uur.
- 3 **Noorderhuis** Kalverringdijk 17, 1509 BT Zaandam, 075 617 32 37; di-vr 10-17 uur, za-zo 11-16 uur.
- 4 **Museumwinkel Albert Heijn** Kalverringdijk 5, 1509 BT Zaandam, 075 616 96 19; nov.-feb. za-zo 12-16 uur, mrt.-okt. di-zo 10.30-13 uur en 13.30-16 uur.
- 5 **Tingieterij De Tinkoepel** Kalverringdijk 1, 1509 BT Zaandam, 075 617 62 04; dag 10-16 uur.
- 6 **Rederij De Schans** Kalverringdijk Steiger bij Het Glop, Zaandam, 06 53 29 44 67; apr.-jun. di-zo 11-16 uur, jul.-aug. ook ma en sep. di-zo 12-15 uur.

HORECA

- A **Café De Pont** Buiksloterweg 3-5, 1031 CC Amsterdam, 020 636 33 88; ma-vr vanaf 9, za-zo vanaf 10 uur.
- B **Blends** Dam 7, 1506 BC Zaandam, 075 635 63 57; dag vanaf 10 uur.
- C **De Koperen Bel** Dam 5, 1506 BC Zaandam, 075 617 23 61.
- D **Restaurant De Hoop op d'Swarte Walvis** Kalverringdijk 15, 1509 BT Zaandam, 075 616 56 29; dag vanaf 11 uur.
- E **Lunchroom Westerveer** Eendrachtstraat 27, 1531 DT Wormer, 075 640 60 10; ma-za vanaf 11, zo vanaf 12 uur.

11

OOSTZAAN

Tijdreizen door een industriële verleden

AFSTAND 34 km

BEGIN- EN EINDPUNT NS-station Amsterdam Centraal

FIETS HUREN NS-station Amsterdam Centraal

OPENBAAR VERVOER trein/bus/tram naar NS-station Amsterdam Centraal

Rode draad op deze route is de bedrijvigheid aan het water. Het Westerdok, oorspronkelijk een eiland voor vieze, lawaaiige bedrijven, en de Houthavens zijn compleet veranderd. Maar de pakhuizen en graansilo's bij de Van Diemenstraat zijn er nog, al zijn het nu appartementen. In de havens rond het Noordzeekanaal zie je onder andere overslag van bergen steenkool. De Zaanstreek was al in de 17e eeuw een belangrijk industriegebied. Nog steeds waaien soms cacao- en andere zoete geuren van deze plek naar Amsterdam. Polder Oostzaan en Recreatiegebied 't Twiske zijn de plekken waar je de stedelijke drukte even helemaal vergeet.

De beste plaats om in het station af te spreken of om voor of na het fietsen iets te consumeren is **A Restaurant 1e klas** of de aangrenzende pub. Vooral de inrichting, grotendeels nog authentiek uit 1881, maakt de plek geweldig.

ROUTE

- Vanaf achterzijde Amsterdam CS linksaf langs IJ. Voor tweede brug (bij Prorail) linksaf en rechtsaf over fietsbrug, *Westerdok*. Einde drukke weg oversteken en linksaf, weg volgen, *Van Diemenstraat*, verderop *Tasmanstraat*. Tegenover huisnummer 347 rechtsaf, *Stavangerweg*, deze schuin naar links volgen. Einde linksaf, *Haparandaweg*, einde weer linksaf. Verkeerslichten rechtsaf, *Spaarndammerdijk*. Bij Gamma linksaf, fietspad onder spoorwegviaduct door. Einde linksaf, langs drukke weg, *Transformatorweg*. Onder snelweg- en spoorwegviaducten door, voor Telegraaf rechtsaf, langs *Radarweg*. Verderop links van weg gaan rijden en richting veer Zaanstad volgen.
- Met veer het Noordzeekanaal oversteken, aan de overkant in Zaanstad rechtsaf, *Hemkade*, steeds water volgen. Bij beeld van houtwerker rechts aanhouden, langs water en over fietsbrug, *Houthavenkade*. Kruising rechtsaf, *Hogendijk*.

Als je hier los van de route een stukje naar links gaat, dan zie je dat ze in Zaandam de vernieuwing van het stationsgebied anders aanpakken dan elders. De voor de Zaanstreek karakteristieke houten gevel, waarvan je onder andere op de Hogendijk oude exemplaren ziet, komt terug in nieuwe gedaantes: soms sterk uitvergroot, soms gestapeld. Zo ziet het nieuwe Golden Tuliphotel eruit als een toren van uiteenlopende, op elkaar gestapelde Zaanse huisjes. Ze zijn geschilderd in verschillende kleuren groen, alleen de bruidssuite is blauw.

Als je bij Hogendijk 41 schuin linksaf gaat en dan rechtsaf, dan bereik je het **1 Czaar Peterhuisje**. Het werd beroemd omdat tsaar Peter de Grote hier in 1697 acht dagen logeerde, toen hij in Zaandam het vak van scheepstimmerman leerde. Dit arbeidershuisje werd in 1632 gebouwd van oud scheepshout. Om het gammele huisje te beschermen is er een stenen gebouw omheen gezet. Let vooral op de eeuwenoude in het hout gekerfde namen, ook van Russen.

Op kruising voor voetgangersstraat rechtsaf, *Nicolaasstraat*, na brug *A.F. de Savarin Lohmanstraat*.

Ga je rechtdoor de voetgangersstraat in, dan ben je op de Dam, waar het beeld staat van tsaar Peter de Grote die een schip met de hamer bewerkt. Op de Dam is een grote keuze aan horeca. Een plaats waar je niet snel tegen een gesloten deur aan zult lopen, is **P The Mail Company**.

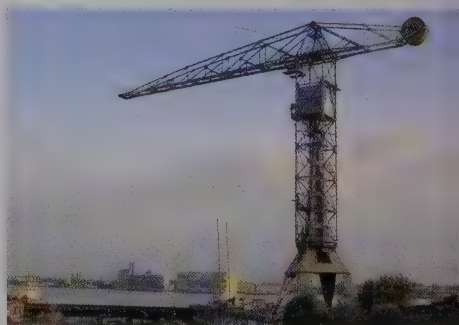
Bij 70 rechtdoor richting 71 en daarna richting 72, langs de Zaan.

Voor bedrijfspoort rechtsaf (geen bordje), *Jonge Abraham*, einde linksaf, *Dr. H.J. Scholtenstraat*, om cacao-fabriek heen en linksaf, *Kalf*. Vanaf 72 naar 74, onder andere via het Jagersveld en daarna naar 12. Dan door Recreatiegebied 't Twiske via 17, 16 en 19. Vanaf 19 (bij molen) een stukje richting 20 over *Luijendijkje*, iets verderop niet linksaf, maar rechtdoor langs rand Landsmeer. Na snelwegviaduct op kruising in Amsterdam rechtdoor. Volg centrum via *Thomas Prinslaan*, *Cosmariumstraat* en *Pandorinastraat* tot op *Stoombootweg*. Hier niet linksaf, maar rechtsaf. Einde op dijk rechtsaf, *Landsmeerderdijk*, verderop *Oostzanerdijk*. Kruising linksaf, meteen rechtsaf, *Kometensingel*, en weer linksaf, fietspad richting 'Centrum via NDSM-pont'. Einde fietspad linksaf, *Meteorensingel*, iets verderop weer linksaf, fietspad langs *Stenendokweg*. Bij verkeerslichten rechtdoor, langs gebouw Klaprozenweg 101-123. Op kruising met groot anker rechtsaf. Linksaf, stukje langs gebouw Kraanspoor en weer linksaf. ►

Je bent beland bij de enorme **2 NDSM-werf**, twee kilometer IJ-oever waar tot 1978 de Nederlandse Dok en Scheepsbouw Maatschappij gevestigd was en daarna nog enkele jaren de Nederlandse Scheepsbouw Maatschappij, tot ook deze in 1984 failliet ging. Het noordelijke deel van het terrein wordt nu gebruikt door het scheepsreparatiebedrijf Shipdock BV. De rest is voor een deel 'broedplaats', maar er zitten ook bedrijven. Er is veel te zien, loop maar eens rond. De oude havenkraan aan de helling voor tewaterlating van schepen en de vele, soms behoorlijk aftandse, oude gebouwen maken het verleden tastbaar. In de haven liggen bijzondere schepen, waaronder een Russische onderzeeër. Op het terrein vinden regelmatig culturele activiteiten plaats, zoals het jaarlijkse Over het IJ-festival. Er is nieuwbouw en hergebruik van oude gebouwen. Op het kraanspoor dat er staat, bewoog vroeger een havenkraan. De kraan heeft plaatsgemaakt voor kantoor nieuwbouw. Ook zie je de kleurrijke containerwoningen voor studenten. In een enorme roestige, oude loods – iets van de route af – zijn een indoorskatebaan en kunstenaarsateliers ondergebracht.

Je vindt hier ook bijzondere horeca, onder andere de aan het water gelegen **3 IJ-kantine**, een ideale, zonnige en gezellige plaats om te wachten op de pont naar het station.

Einde rechtsaf, iets verderop zie je rechts de aanlegplaats van het veer naar Amsterdam CS.

TE BEZOEKEN

- ① **Czaar Peterhuisje** Krimp 23, 1506 AA Zaandam, 075 681 00 00, www.zaansmuseum.nl; open di-zo 10-17 uur
- ② **NDSM-werf** IT Niveritaweg 15, 1033 WB Amsterdam, 020 330 54 80, www.ndsm.nl

HORECA

- ③ **Restaurant 1e klas** Stationsplein 15 (bij perron 2b), 1012 AB Amsterdam, 020 625 01 31, www.restaurantieklas.nl
- ④ **The Mail Company** Dam 7b, 1506 BC Zaandam, 075 631 88 05, www.the-mail.nl; dag: vanaf 10 uur
- ⑤ **IJ-kantine** Mount Ondinaweg 15-17, 1033 RE Amsterdam, 020 633 71 62, www.ijkantine.nl; dag: vanaf 9 uur

WILHELM
DOK

12

PURMEREND

Door het land van Leeghwater

AFSTAND | 28 km**BEGINPUNT** | NS-station Amsterdam Centraal**EINDPUNT** | NS-station Purmerend**FIETS HUREN** | NS-station Amsterdam Centraal**OPENBAAR VERVOER** | Vanaf Purmerend met de trein terug naar Amsterdam Centraal

Tot in de 17e eeuw lagen er ten noorden van Amsterdam ontoegankelijke veenmoerassen. De beroemde Nederlandse molens brachten daar verandering in. Onder leiding van Jan Adriaanszoon Leeghwater werd de een na de andere polder drooggelegd. Vandaag de dag ligt hier een heerlijk fietsgebied. Op deze tocht kom je langs de oude huisjes van Buiksloot, het Noordhollandsch Kanaal, de Slooterplas en de Wormer Ringvaart. Natuurlijk zie je onderweg de molens staan. Je start met een ponttochtje over het IJ, je eindigt in het knusse dorpscentrum van Purmerend.

ROUTE

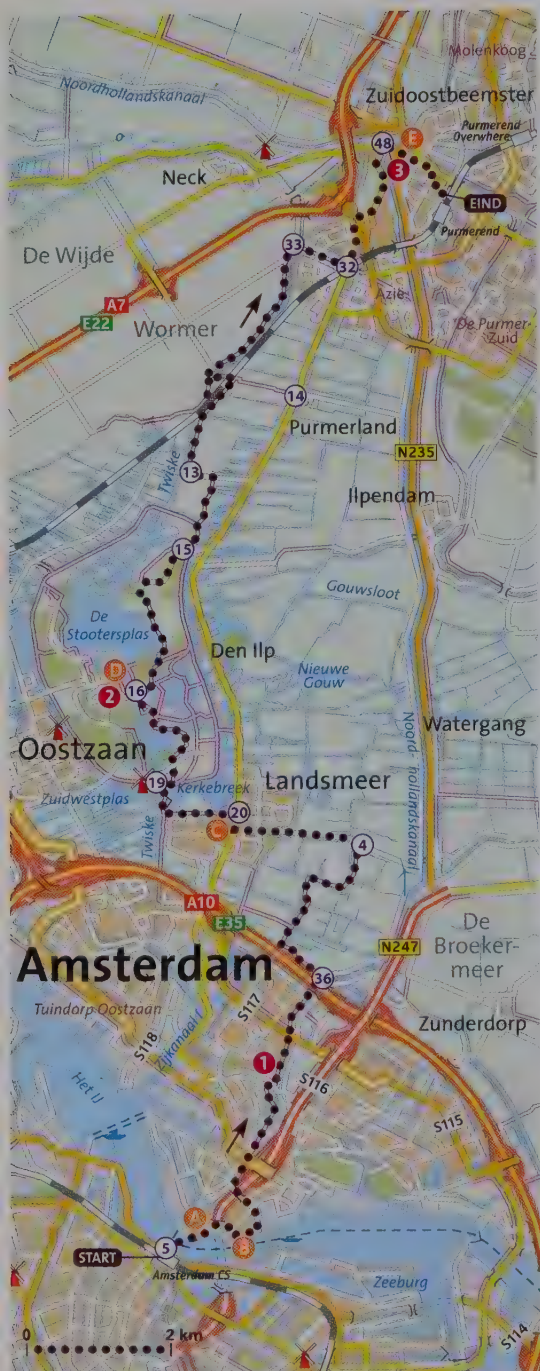
Start aan achterzijde Centraal Station en neem het gratis pontje over het IJ naar *IJplein*. Van de pont af en bij **Kiosk Al Ponte** schuin rechts/rechtdoor tussen paaltjes door. Na 50 meter rechtsaf fietspad op, *Hollandia Kattenburgpad*. Fiets onder flatgebouw door. Na 150 meter rechts en na 25 meter links, *Gieterij Noord*. Voor IJ linksaf, *Noordwal*.

Het terras van **Restaurant Wilhelmina-Dok** aan de Noordwal is ongetwijfeld een van de mooist gelegen terrassen van Amsterdam. Als je je fietstocht rustig wilt beginnen met bootjes kijken onder het genot van een kopje koffie moet je hier zeker aanmeren. Pas wel op voor cruiseboten, want in 2005 is er hier één naar binnen gevaren.

Kade langs IJ volgen. Voor water linksom, *Motorwal*. Einde druk kruispunt over, rechtdoor *Havikslaan* in. Noordhollandsch Kanaal over. Eerste straat rechtsaf, *Buiksloterweg*, voor kanaal linksaf. Fietspad langs kanaal en Noorderpark volgen. Einde rechtsaf en na 30 meter vóór brug links, richting Landsmeer.

d'Admiraal is een tras- en krijtmolen uit 1792. De molen werd vroeger gebruikt voor het vermalen van steensoorten, waarvan krijt en tufsteen (tras) de belangrijkste waren. Tras, krijt en water gemengd leverde goede metselspecie. De molen is te bezoeken op de Nationale Molendagen.

Onder brug door, rechtdoor *Noordhollandschkanaaldijk* volgen. Onder snelwegviaduct door. Bij linksaf, richting . Tweemaal rechts en fietspad door weilanden volgen tot .

In het weiland staat een **monument** voor een vliegtuig dat daar in 1941 is neergestort. Het toestel was op de terugweg naar Engeland van een bombardement op Genua. De zes bemanningsleden verlieten het neerstortende vliegtuig met parachutes. Zij kwamen echter in zee terecht en verdronken. Het vliegtuig werd in 1995 geborgen.

Einde pad bij ④ linksaf, richting ⑧. In Landsmeer brug over en rechtdoor, *Van Beekstraat*, tot kruising bij politiebureau. Hier rechts, *Dorpsstraat*, naar ②.

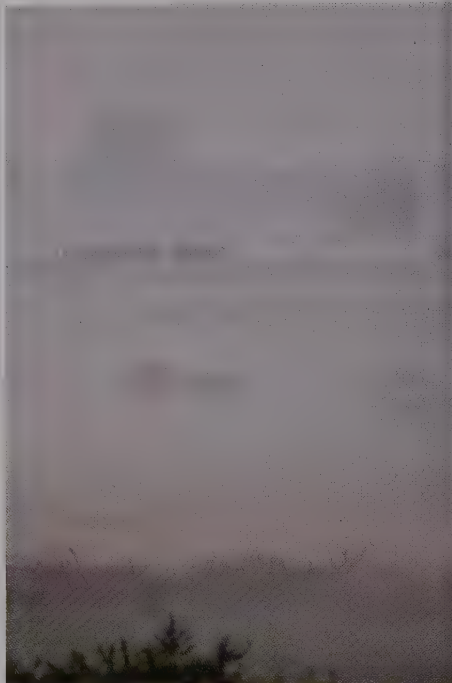
Bij ② **Café De Ruif** is het gezellig en het terras aan de Dorpsstraat is klein maar fijn.

Bij ② linksaf, *Sportlaan*, richting ⑨. Fietspad volgen door park. Voor water rechtsaf. Brug en sluis over. Einde weg bij ⑨ rechtsaf, richting ⑩. Je rijdt Recreatiegebied 't Twiske in. Op kruising rechtdoor. Einde weg linksaf richting ⑩. Aan het einde rechts richting ⑩ (voor Paviljoen 't Twiske linksaf).

't Twiske is hét recreatiegebied van Amsterdam-Noord en de Zaanstreek. Ooit liep hier een veenriviervtje, het Twiske, tussen Wormerveer en het IJ. In de jaren '70 werd een zandwinningsplas gegraven en werd het terrein ingericht tot recreatiegebied. Er grazen Schotse hooglanders en er komen vossen en roofvogelsoorten voor. Wie interesse heeft, kan naar het ② **Bezoekerscentrum** Daartegenover zit ③ **Paviljoen 't Twiske** met een mooi terras.

Na ⑩ rechtdoor, richting ⑨. Eerste splitsing linksaf. Volg fietspad rechtdoor langs plas en recreatieterrainen naar ⑨. Bij ⑨ linksaf, richting ⑪. Net na veerooster rechtsaf richting ⑪. Volg fietspad door de rietlanden. Einde linksaf, naar ⑪. Bij ⑪ rechtsaf, richting ⑫, volg het fietspad parallel aan het spoor. Na 1,5 kilometer linksaf spoor over richting Purmerend. Voor de vaart linksaf. Na 150 meter rechtsaf richting Purmerend. Volg fietspad met rechts ringvaart en links Polder de Wijdewormer. ►

Polder de **Wijdewormer** viel in 1626 droog nadat het water met molens was weggepompt. Drijvende kracht achter deze droogmakerij was timmermanszoon Jan Adriaanszoon Leeghwater uit De Rijp. Onder zijn leiding werden ook de Beemster, de Purmer, de Schermer en de Heerhugowaard drooggemalen. Hij heeft zijn naam dus dik verdiend. Kijk goed: het maaiveld van de droogmakerij links ligt ruim 2 meter lager dan dat van de polder rechts.

- ▶ Volg fietspad langs ringvaart voor 2,5 kilometer, naar ③③. Bij ③③ rechtsaf brug over, richting ③②. Volg *Evenaarpad* Purmerend in. Voor station Weidevenne linksaf, *Melkweg*, richting ④⑧. Na 500 meter door tunnel en linksaf, richting ④⑧. Voor Noordhollandsch Kanaal linksaf. Bij sluizen rechtsaf brug over. Bij stoplichten rechtdoor, *Padjedijk*, hier loop je 50 meter met de fiets aan de hand.

Als je zin hebt in een museumbezoek kun je terecht bij het ③ **Purmerends Museum**, in het oude stadhuis op de Kaasmarkt. De tentoonstelling gaat over de geschiedenis van de stad. Het museum is bekend om het fraaie Purmerends jeugdstilaardewerk.

- ▶ Op *Kaasmarkt* bij kerk rechtdoor, *Breedstraat*. Deze gaat over in *Dubbele Buurt*. Ook op *Koemarkt* rechtdoor.

Met de ruime keuze aan terrassen is de **E Koemarkt** een prima plek om deze fietstocht af te sluiten.

Rechtsaf *Plantsoengracht* op. In een bocht linksaf brug over. Op eerste kruising rechtdoor, *Populierenstraat*. Eerste straat rechtsaf, *Beukenstraat*. Eind linksaf, *Wilhelminalaan*. Je komt uit bij station Purmerend.

TE BEZOEKEN

- 1 **Krijt- en trasmolen d'Admiraal** Noordhollandschkanaaldijk 21, 1034 ZL Amsterdam, 020 492 08 20, te bezoeken op de Nationale Molendagen, 10 mei
- 2 **Bezoekerscentrum 't Twiske** Noorderlaaik 1, 1511 BX Oostzaan, 075 684 43 38, www.hettwiske.nl, okt.-apr. di-vr 10-16 en zo 12-16 uur, mei-sep. ook za 12-16 uur
- 3 **Purmerends Museum** Kaasmarkt 20, 1441 BG Purmerend, 0299 47 27 18, www.purmerendsmuseum.nl, mei-okt. di-vr 10-16 en za-zo 13-17 uur, nov.-apr. di-zo 13-16 uur

HORECA

- 4 **Kiosk Al Ponte** Meeuwenlaan 2, 1021 HR Amsterdam, 06 42 08 74 82, www.alponte.nl, ma-vr vanaf 11 uur, za-zo vanaf 10.30 uur
- 5 **Restaurant Wilhelmina-Dok** Noordwal 1, 1021 PX Amsterdam, 020 632 37 01, dag. vanaf 11 uur
- 6 **Café De Ruif** Dorpsstraat 58, 1121 BZ Landsmeer, 020 482 56 36, dag. vanaf 10 uur
- 7 **Paviljoen 't Twiske** Noorderlaaik 8, 1511 BX Oostzaan, 075 684 48 31, mrt.-okt. dag. vanaf 11 uur
- 8 **Koemarkt** diverse terrassen op dit plein in Purmerend

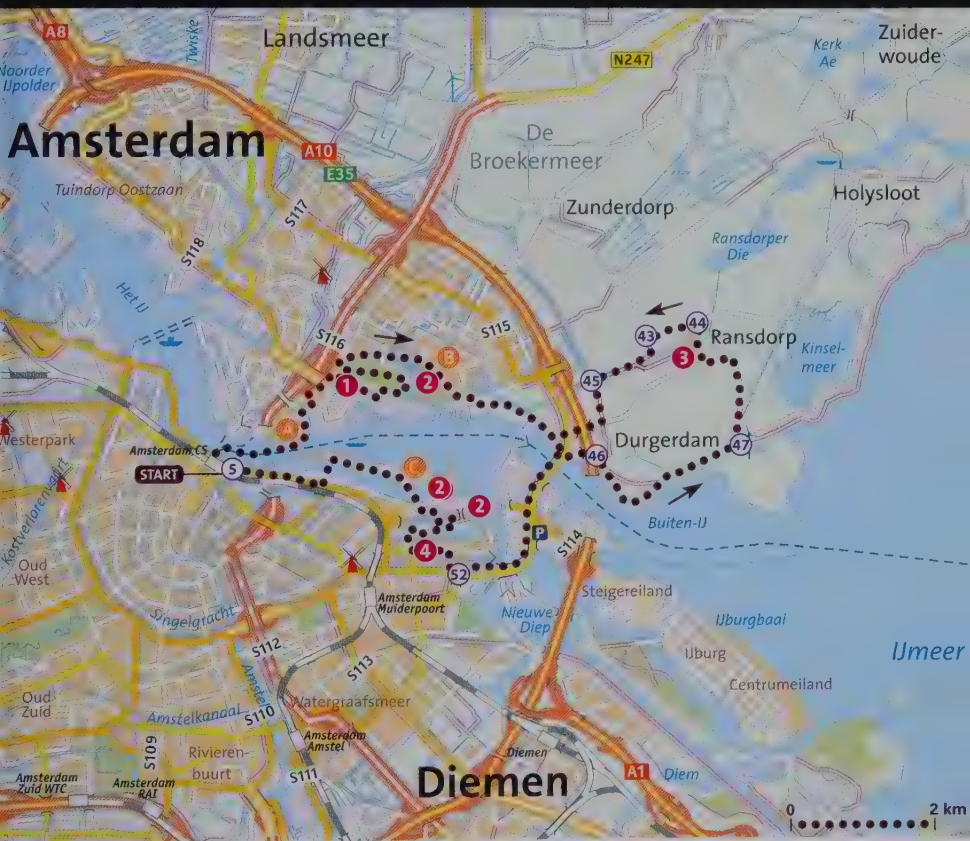

KÖVENP

13

RANSDORP

Het IJ rond en uitwaaien in landelijk noord

AFSTAND 25 km**BEGIN- EN EINDPUNT** NS-station Amsterdam Centraal (IJ-zijde)**FIETS HUREN** NS-station Amsterdam Centraal**OPENBAAR VERVOER** trein/bus/tram naar NS-station Amsterdam Centraal

De pont brengt je naar het door Rem Koolhaas ontworpen IJplein, waar vroeger de ADM (Amsterdamse Droogdok Maatschappij) was. Verderop fiets je door de Vogelbuurt, deels in de stijl van de Amsterdamse school, en de eeuwenoude dorpjes Nieuwendam en Schellingwoude aan de vroegere zeedijk. Voorbij het A10-viaduct maak je een rondje door landelijk noord met de pareltjes Durgerdam en Ransdorp. De terugweg gaat over de schiereilanden van het Oostelijk Havengebied. In de jaren rond 2000 is hier een stedelijk, waterrijk woongebied ontwikkeld met een combinatie van oude pakhuizen en opvallende, moderne architectuur. ►

Vanaf achterzijde Amsterdam CS rechterpontje nemen naar *IJplein*. Daar rechtsaf langs water (stukje lopen).

A Wilhelmina-Dok ligt mooi aan het IJ. Op het terras zie je de scheepvaart over het IJ, van plezierbootjes tot vrachtschepen. Op de bovenste verdieping is een bijzonder inspirerende (vergader)locatie, de Kapiteinskamer.

Na Café-restaurant Wilhelmina-Dok weg over, *Noordwal*, na bocht *Motorwal*. Onder gebouw door, voorrangsweg kruisen, *Havikslaan*. Eerste rechtsaf, *Leeuwerikstraat*, *Sijsjesstraat*. Mee naar links, *Ganzenweg* – *Zwanenplein*. Einde bij kerk rechtsaf, *Zwanenplein* – *Eendenstraat*. Einde linksaf, meteen rechtsaf onder viaduct door, *Adelaarsweg*. Na huisnummer 120 rechtsaf, *Kalkoenstraat*. Einde rechtsaf, meteen linksaf, weg kruisen. Bij Museum De Noord rechts aanhouden, *Lange Vogelstraat*.

1 Museum De Noord zit in een voormalig badhuis. Je ziet de contouren van de badhokjes nog in de vloer. Er is werk te zien van kunstenaars uit Noord. Of maak een audiowandeling door de prachtige vogelbuurt (waar straten naar vogelsoorten zijn genoemd) en Vogeldorp (met 'vogel' in alle straatnamen).

Einde *Vogelplein* linksaf, *Tweede Vogelstraat*, einde rechtsaf, *Zamenhofstraat*. Bij fabriek linksaf, *Ketjenweg*. In bocht naar rechts linksaf Vliegenbos in. Meteen rechtsaf, asfaltpad. Einde rechtsaf, pad naar links en naar rechts volgen. Einde linksaf, tussen twee vijvers door en weer linksaf, tussen vijvers aan weerskanten. Viersprong rechtdoor over rechterpad. Einde rechtsaf langs *Meeuwenlaan*. Na 100 meter rechtsaf. Volg richting Durgerdam via *Nieuwendammerdijk* en *Schellingwouderdijk*. Voor ingekorte route: bij bushalte *Liergouw* linksaf, op rotonde rechtsaf.

Nieuwendam en **Schellingwoude** vormen samen een langgerekt lint. Opvallend zijn de monumentale, houten huisjes die je alleen boven het IJ ziet. De drassige bodem kon deze huisjes beter dragen. De sluis van Nieuwendam bestaat al 300 jaar.

1 Café 't Sluisje, pal achter deze sluis, is een geïcht punt voor fietsers én schippers om de tocht te onderbreken en iets te drinken of eenvoudig te eten. Als het weer het toelaat, kies dan het terras: aan de weg, aan het water of in de tuin.

't Sluisje is een aanlegplaats van het **2 IJ-buurtveer**, waarmee je deze fietstocht soms kunt inkorten. Een historisch veer legt aan bij het Centraal Station en op diverse plaatsen in het oostelijk havengebied. Je fiets mag meel!

Voor tweede viaduct is **46**. Fiets langs **47**, **44**, **43** en **45** een landelijk rondje via Durgerdam en Ransdorp.

Bijna alle huizen in **Durgerdam** liggen aan de dijk. Vroeger woonden er veel vissers, maar na de aanleg van de Afsluitdijk kwam de krimp in de visserij. De botterhaven werd een jachthaven.

3 Ransdorp was ooit een welvarende, middelgrote plaats en was tot begin 16e eeuw zelfs belangrijker dan Amsterdam. Er staan veel karakteristieke, net als elders in Waterland, gedeeltelijk ►

houten huisjes. Beeldbepalend is de vierkante, 32 meter hoge **Stompe toren** (1502-1542). Door het inzakken van de economie is de spits die de bekroning had moeten worden niet gebouwd. Tijdens zomerweekends kun je de toren beklimmen en over Waterland uitkijken.

Bij ④⁵ richting ④⁶, fietspad volgen. Op kruising met asfaltweggetje rechtsaf onder snelweg door. Ronde linksaf richting Amsterdam-Oost. Hier is de aansluiting met de ingekorte route. Weg volgen over bruggen. Na afrit tweede brug rechtsaf richting centrum ⑤², fietspad naar links volgen. Eerste rechtsaf, over twee bruggen. Op rotonde linksaf, *Cruquiusweg*, fietspad langs voormalige pakhuizen.

Wat zou de krant hebben geschreven na het overlijden van Rembrandt? Misschien kom je erachter in het ④ **Persmuseum**, in het laatste, witte pakhuis. Het heeft een collectie van bijna 400 jaar kranten, tijdschriften en affiches.

Op kruising rechtsaf over brug. Na brugafrit rechtsaf, *Borneolaan*. Eerste rechtsaf, naar water en linksaf, *Borneokade*. Na groot gebouw en Restaurant Oceano linksaf, *Fortuynplein*. Rechtsaf, *Stokerkade*. Linksaf over fietsbrug, *Pompmansstraat*. Voor rode, hoge voetgangersbrug linksaf. Rechtsaf over volgende rode brug, rechtdoor langs groot gebouw. Einde linksaf langs water. Eerste rechtsaf, *Verbindingsdam*.

Je hebt mooi zicht op het KNSM-eiland rechts, vernoemd naar de vroegere scheepswerf. Kenmerkend zijn de grote monumentale woonblokken. Gebouw Piraeus met zijn schuine daklijnen is om het voormalige kantoor van de KNSM heen gebouwd.

Aan de overkant langs Café De Zuid, oversteken en linksaf, fietspad langs grasveld, daarna achter bebouwing langs.

☺ Café De Zuid ligt op het scharnierpunt van het Java- en het KNSM-eiland en is nieuw, maar heeft de sfeer van een bruin eetcafé. Je kunt er terecht voor een snelle hap, maar ook als je iets hogere eisen stelt.

Het Java-eiland is een moderne versie van de grachtengordel. Het schiereiland is met grachtjes in vijven geknipt en er staan individuele panden. Ook de vele bruggen en bruggetjes dragen bij aan de grachtensfeer.

Einde fietspad weg oversteken en linksaf over brug. Aan overkant onder gebouw door, bij verkeerslichten rechtsaf. Fietspad volgen tot het station.

TE BEZOEKEN

- ① Museum De Noord** Herengracht 1, 1398 AA Muiden, 0294 25 62 62, www.muiderslot.nl, apr.-okt. Ma-vr 10-17 uur, za en zo 12-18 uur, okt.-apr. za en zo 12-17 uur
- ② IJ-buurtveer** Zie voor de aanlegplaatsen en vaarschema www.museum-ijveren-amsterdam.nl. Het veer vaart van medio apr.-eind okt. op zo
- ③ Toren Ransdorp** Dorpsweg Ransdorp, te beklimmen apr.-sep. op za en zo
- ④ Persmuseum** Zeeburgerkade 10, 1019 HA Amsterdam, 020 692 88 10, www.persmuseum.nl, di-vr 10-17 uur, zo 12-17 uur

HORECA

- ① Café-restaurant Wilhelmina-Dok** Noordwal 1, 1021 PX Amsterdam, 020 632 37 01, www.wilhelmina-dok.nl, dag. 11-24 uur
- ② Café 't Sluisje** Nieuwendammerdijk 297, 1015 LM Amsterdam, 020 636 17 12, www.netsluisje.nl, di-zo vanaf 12 uur (maar okt.-apr. za vanaf 14 uur)
- ③ Café De Zuid** Azartplein 2a, 1019 PD Amsterdam, 020 362 87 76, www.dezuidamsterdam.nl, dag. vanaf 11 uur

14

MARKEN

Een middagje Zuiderzee

AFSTAND | 52 km**BEGIN- EN EINDPUNT** | NS-station Amsterdam Muiderpoort**FIETS HUREN** | OV-fiets bij Costa Rijwielhandel op NS-station Amsterdam Muiderpoort**OPENBAAR VERVOER** | Trein/bus/tram naar NS-station Amsterdam Muiderpoort

Als je over de dijk tussen Schellingwoude en Marken fietst, waan je je soms 100 jaar terug in de tijd. Het Markermeer heette nog de Zuiderzee en Durgerdam en Uitdam waren echte vissersdorpen. De dijkhuisjes staan er nog net zo bij als toen. De herinnering aan het verleden leeft ook voort op Marken in het knusse haventje en bij het schitterende Paard, op de oostpunt van het voormalige eiland. Op de weg terug naar Amsterdam fiets je door de fraaie Dorpsstraat van Zuiderwoude, neem je een fietspont naar Holysloot en kom je langs de stompe toren van de kerk van Ransdorp.

ROUTE

Vanaf rijwielhandel linksaf door spoortunnel. Linksaf *Insulindeweg* oversteken en *Celebesstraat* in fietsen. Eerste rechtsaf, *Tweede Atjehstraat*. Op pleintje rechtdoor, *Eerste Atjehstraat*. Einde linksaf. Na badhuis op *Javaplein* rechtsaf, *Javastraat*.

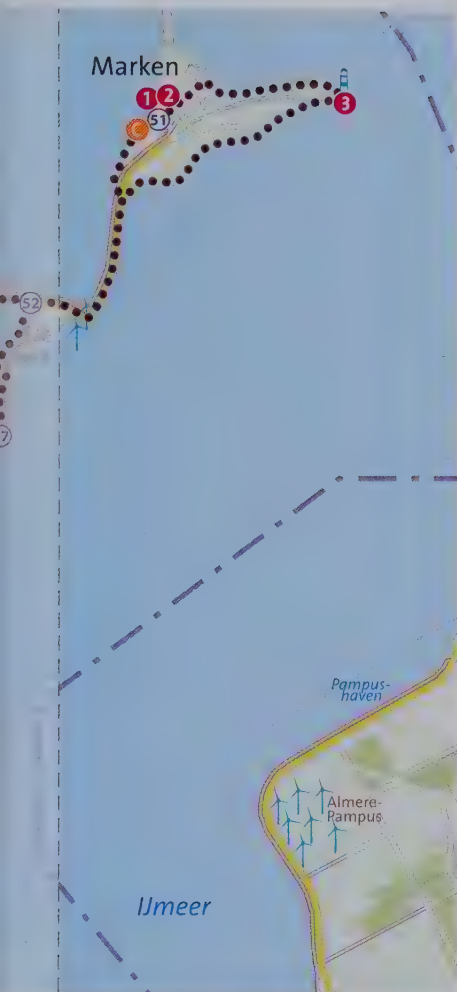
Tussen 1942 en 1981 stond op het Javaplein een badhuis. In de jaren daarna deed het gebouw dienst als hindoetempel, kringloopwinkel en tot slot café. Vandaag de dag is **A Het Badhuis** een ontmoetingsplek waar je een krantje kunt lezen, kunt lunchen of een borrel kunt drinken.

Einde rechtdoor. Door tunneltje Flevopark in. Einde linksaf richting zwembad. Bij Flevoparkbad links. Bij stoplichten rechts brug op richting Zeeburg. Amsterdam-Rijnkanaal oversteken. Bij stoplichten rechtdoor richting 46. Schellingwouderbrug over. Bij rotonde rechtsaf richting Durgerdam. Bij 46 linksaf richting 45 en 47. Onder snelweg door, rechtdoor richting 47, fietspad volgen tot in Durgerdam.

Er is geen mooiere plek te bedenken om even te gaan zitten en de benen te strekken, dan op het steigertje voor **B De Oude Taveerne**. De bontgekleurde zuiderzeehuisjes van Durgerdam en de vele witte zeilen op het Buiten-IJ vormen een decor dat je niet snel zult vergeten.

Dijk volgen en bij ④7 rechtdoor richting ⑦9. Fietspad volgen op de dijk langs Markermeer. Passeer ⑦9, Uitdam en ⑦7. Bij ⑤2 rechtsaf richting ⑤1 en Marken. Volg fietspad over de dijk. Neem na 2,5 kilometer fietspad linksaf bij bordje 'Eigen weg Rijkswaterstaat'. In Marken voor haventje rechts. Linksaf langs haventje.

Het bekendste ① **souvenirwinkeltje** van Nederland is gevestigd aan de Havenbuurt 21 in Marken. Tot begin jaren '80 stond **Sijtje Boes** hier achter de toonbank. Ze was gehuld in de klederdracht van Marken en ontving toeristen uit vele landen.

② **De Visscher** is een bruin café aan het haventje. Je kunt er lekker buiten in het zonnetje zitten, maar bij minder mooi weer is de bar binnen een gezellig alternatief. Probeer eens een stukje markertaart bij de koffie.

In de hoek van de haven rechtsaf richting kerk en ⑤2. Na Julianabrug linksaf richting ⑤2. Na Wilhelminabrug rechtdoor langs kerk.

② Het **Marker Museum** is gehuisvest in zes historische visserswoningen in het oude centrum van het mooie eiland. Je komt er van alles te weten over het voormalige visserseiland en natuurlijk over de wereldberoemde klederdracht.

Kerkbuurt volgen. Einde rechtdoor, **Minneweg**. Eerste straat rechtsaf, na 20 meter links. Op dijk rechtsaf. Na 2 kilometer kom je bij het Paard van Marken. ►

3 De vuurtoren uit 1839 heet het **Paard van Marken**. De toren met het huis dat eraan is gebouwd en de locatie op de oostpunt van het eiland zijn uniek. Vaak is het terrein rond de toren op de eerste zondag van de maand open voor bezoekers.

Fietspad over dijk ongeveer 3 kilometer volgen. Bij doorgaande weg linksaf fietspad volgen. Na 2,5 kilometer bij **52** rechtdoor, richting **53**. Bij **53** links bij trap de dijk af. Volg *Dijkeinde* richting **57**. In Zuiderwoude rechtdoor, *Dorpsstraat*. Voor kerk linksaf. Brug over richting **75**, *Aandammergouw*. Bij **75** rechtsaf, richting **76**. Bij **76** linksaf, en na 50 meter opnieuw links richting **78**.

Let op: het pontje naar Holysloot vaart van 15 apr. tot 1 okt. op za-zo van 9-17 uur en jul. tot aug. op ma-zo van 9-17 uur. In andere maanden kun je de wintervariant rijden.

(Voor de winterroute volg je het fietspad vanaf **76** over *Poppendammergouw* richting **42**. Bij **42** linksaf, richting **43**. Bij **43** rechtsaf, richting **45**. Vervolg de routebeschrijving vanaf **45** fietspad richting Amsterdam.)

Voor de zomerroute: volg weilandspoor met loopbruggen. Met de pont over. Na pont linksaf richting **78**. Kerk van Holysloot passeren.

In het voormalige woonhuis van de schoolmeester van Holysloot is **D Eet- en drinklokaal Het Schoolhuis** gevestigd. Het is vanbinnen een knusse tent. Buiten heb je prachtig uitzicht over Waterland.

Eerste straat rechts richting ⑦⑧, fietspad langs *Bloemendalergouw*. Bij ⑦⑧ rechtsaf naar ④④. Bij ④④ linksaf, Ransdorp in richting ④⑦. Na brug rechtsaf langs kerk. Eerste fietspad rechtsaf richting Amsterdam. Na tweede brug linksaf.

Bij ④⑤ rechtdoor fietspad richting Amsterdam. Onder snelweg door. Linksaf richting Buikslotermeerplein en centrum. Eerste fietspad linksaf (polderweggetje). Voor kerk van Schellingwoude rechtsaf brug over. Op *Schellingwouderdijk* rechtsaf. Eerste links, *Noorder IJdijk*. Rechtdoor, hek door, via smalle sluisjes Oranjesluis over. Einde linksaf, *Zuider IJdijk*. Linksaf richting centrum. Rechtsaf brug over langs *Zuiderzeeweg*. Bij stoplichten onder aan brug rechtsaf. Tweede straat rechtsaf. Bij rotonde schuin links. Linksaf *Zeeburgerkade* langs Entrepothaven volgen. Einde linksaf. Eerste straat rechts, *Cruquiusweg*.

In het ⑤ **Boulevard Café** kun je terecht voor een afsluitend drankje.

Panamalaan oversteken, linksaf. Na brug rechtsaf richting centrum, *Zeeburgerdijk*. Voor spoortunnel linksaf, *Celebesstraat*. Doorfietsen tot station Muiderpoort.

TE BEZOEKEN

- ① **Sijtje Boes Souvenirs** Havenbuurt 21, 1156 AM Marken, 0299 60 14 51.
- ② **Marker Museum** Kerkbuurt 44-47, 1156 BL Marken, 0299 60 19 04, www.markermuseum.nl; apr-okt. ma-za 10-17 uur en zo 12-16 uur.
- ③ **Paard van Marken** Oosterpad 1, 1156 DM Marken, apr-okt. eerste zondag van de maand open.

HORECA

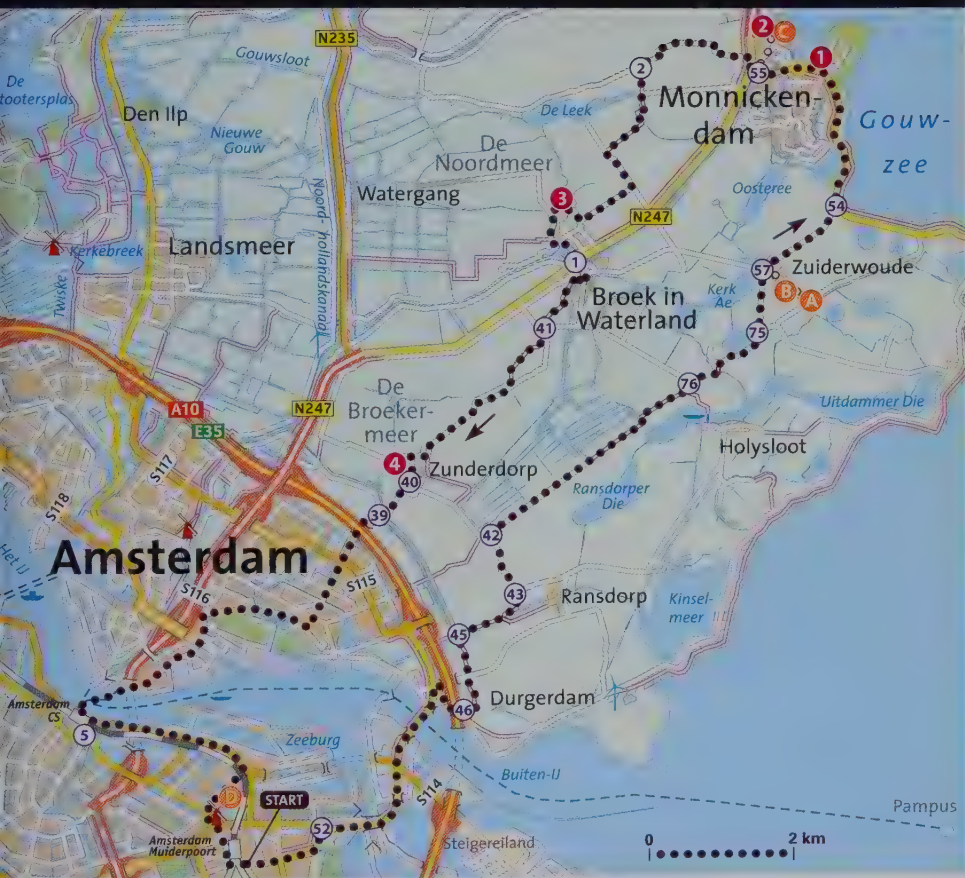
- ④ **Het Badhuis** Javaplein 21, 1095 CJ Amsterdam, 020 665 12 26; dag. vanaf 10 uur.
- ⑤ **De Oude Taveerne** Durgerdammerdijk 73, 1026 CB Amsterdam, 020 490 42 59; dag. vanaf 8 uur.
- ⑥ **De Visscher** Havenbuurt 22, 1156 AM Marken, 0299 60 13 04; dag. vanaf 9 uur.
- ⑦ **Eet- en drinklokaal Het Schoolhuis** Dorpsstraat 38, 1028 BF Hoijssloot, 020 490 44 14, www.schoolhuishoijssloot.nl, wo-zo vanaf 11 uur.
- ⑧ **Boulevard Café** Cruquiusweg 3, 1019 AT Amsterdam, 020 693 32 99, www.boulevardcafe.nl, ma-vr vanaf 10 uur, za-zo vanaf 14 uur.

15

MONNICKENDAM

Het échte platte land in noord

AFSTAND 39 km**BEGIN- EN EINDPUNT** NS-station Amsterdam Muiderpoort**FIETS HUREN** Costa Rijwielhandel, NS-station Amsterdam Muiderpoort**OPENBAAR VERVOER** NS-station Amsterdam Muiderpoort, trein of tram

Als je van het platteland houdt, dan is dit de plek waar je moet zijn. Net buiten de stad, maar een wereld van verschil en het land is hier echt plat. Na een fietstocht door Amsterdam-Oost en een stukje stadsrand, ben je plotseling midden in de polder en is er van de stadse drukte niets meer te merken. Tussen de weilanden en boerderijen fiets je van dorp naar dorp. En in die dorpen is van alles te beleven: op zowel cultureel als culinair gebied. Een ideale route voor een lange, relaxte dag.

ROUTE

Vanaf beginpunt *Insulindeweg* op. Einde met bocht mee naar links. Bij ⑤② rechtsaf Amsterdamsebrug over. Volg ④⑥. Let op, bordje van ⑤② staat aan overkant van het kruispunt, het is handiger om niet over te steken, maar direct de brug op te fietsen.

De Amsterdamsebrug is een verbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal. De volgende brug, de Schellingwouderbrug over het Buiten IJ dankt zijn naam aan het plaatsje Schellingwoude dat iets ten westen van de brug ligt. Het was de eerste vaste oeververbinding tussen Amsterdam-Noord en de rest van de stad. Vanaf de bruggen heb je een mooi uitzicht de stad in en de stad uit.

Na Schellingwouderbrug rechts, einde links. Bij ④⑥ linksaf kleine fietspad op. Volg ④⑤.

Vanaf ④⑥ lijkt de stad opeens heel ver weg. Je bent hier plotseling midden in de polder.

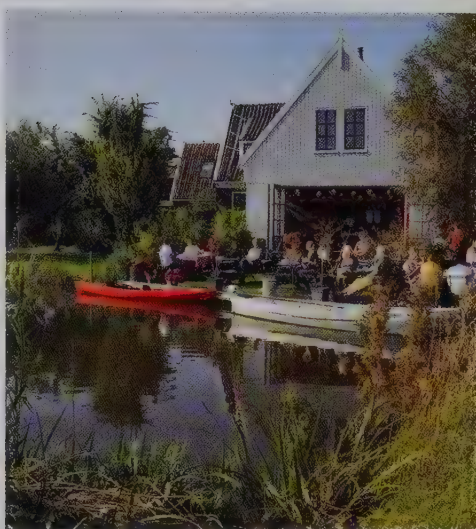
Bij ④⑤ rechtsaf *Weerslootpad* op naar ④③. Bij ④③ linksaf en volg ④②. Bij ④② naar rechts, *Poppendammergouw*, richting ⑦⑥. Houd bij ⑦⑥ rechts aan, volg *Aandammergouw* naar ⑦⑤, daar ⑤⑦ aanhouden om naar *Zuiderwoude* te fietsen.

De route gaat verder naar ⑤4, maar het is de moeite waard om hier rechts af te slaan de Zuiderwouderdorpsstraat op. Helemaal aan het einde van die straat (nr. 78) zit namelijk

A Theetuin en Theeschenkerij 't Einde.

Natuurlijk hebben ze hier allerlei soorten thee, maar ze serveren ook lekkere verse broodjes en je kunt heerlijke taartjes krijgen. Het gebak is altijd vers en zelfgemaakt. Als je nog wat tijd over hebt, reserveer dan voor een high tea.

Als je terugfietst naar ⑤7 kom je in de Zuiderwouderdorpsstraat langs **B Suyderwou's Wijnloods** (nr. 60). Hier kun je op vrijdag-, zaterdag- en zondagmiddagen wijnen proeven. Drink niet te veel, want je hebt nog wat kilometertjes te gaan!

Vanaf ⑤7 richting ⑤4. Einde bij ⑤4 links Waterlandse Zeedijk op. Let op: fietspad is aan linkerkant van de weg. Volg nu ⑤5.

Voordat je Monnickendam inrijdt, kom je langs het natuur- en recreatiegebied **1 Hemmeland**. Dit is een schiereilandje in de Gouwe, waar je 's zomers heerlijk kunt zonnen en zwemmen. Het heet Hemmeland naar 'hemland', een stuk buitendijks gelegen land, dat tijdens stormen regelmatig overstroomt. Sinds de jaren '70 is het open terrein een recreatiegebied. Op enkele plekken bloeien 's zomers orchideeën. ►

Als je nog een stukje verder fietst, zie je al gauw het centrum van Monnickendam aan je rechterhand. Monnickendam is een gezellig stadje – het heeft al stadsrechten sinds 1355! – met leuke winkels en cafés, bijvoorbeeld **☺ Café de Zwaan**. Een prima plaats voor een tussenstop. Wist je dat de Monnickendammers pas sinds 1966 weten hoe hun plaatsnaam wordt geschreven? Vóór die tijd was er nog geen officiële schrijfwijze voor Monnickendam. Je komt dus allerlei schrijfwijzen tegen, zoals Monikendam, Monicdam, Monickedamme, Munnekedam en Munckedam.

Heb je nog wat tijd over? Breng dan een bezoek aan **📍 Museum de Speeltoren**. Dit museum toont je van alles over de geschiedenis van Monnickendam en Waterland. Ook zijn er tijdelijke kunsttentoonstellingen te zien.

Van 55 verder richting 2. Onder weg door en op Overleek naar rechts. De straat buigt naar links, volg 2. Na 2, 1 aanhouden richting Broek in Waterland. Let op: op Keerngouw naar rechts naar 1.

Vlak voor Broek in Waterland fiets je langs de kanoverhuur van **3 Waterland Recreatie**. Wil je de polder eens vanaf het water verkennen? Hier kun je een kano of fluisterboot huren voor een tochtje door de sloten.

Je fietst verder via een lus Broek in Waterland in. En dat is de moeite waard! Dit is namelijk de meest pittoreske kant van het dorp. Veel mensen zijn in de loop van de tijd geïnspireerd geraakt door de uitstraling van Broek in Waterland. En om die reden heeft zich hier dan ook een groot aantal kunstenaars gevestigd en galerieën geopend.

In het dorp staan veel houten huizen in Waterlands grijs. Sommige daarvan hebben een ceremoniële voordeur met daarboven een versierde deurkalf. Dat is een houten balk die de deur scheidt van het raampje erboven. Deze voordeuren werden vroeger gebruikt bij bruiloften of begrafenissen. Fiets ook nog even langs C. Pels & Zn., een ouderwets kruideniertje in een echt Waterlands pand, waar ze allerlei zoete lekkernijen verkopen.

Volg ④1. Onder tunnel door en brug over. Als je Broek in Waterland uit fietst, kom je door een saaie straat die het industrieterrein lijkt te zijn. Einde linksaf. Hier zie je een knooppuntbord. Blijf ④1 volgen. Vanaf daar verder naar ④0 in Zunderdorp.

Weer terug in 'landelijk Amsterdam-Noord'. Zunderdorp hoort namelijk bij de gemeente Amsterdam. Tot 1921 maakte het dorp deel uit van de gemeente Nieuwendam, maar die ging in dat jaar op in de gemeente Amsterdam. Zunderdorp dankt zijn naam aan de 'sundels', smalle vaarten, die vanaf het dorp naar het IJ stroomden.

Voorbij Zunderdorp fiets je over de Zunderdorpergouw. Hier zie je 4 Boerderij De StadsHoeve, een biologisch-dynamische boerderij waar het hele jaar door allerlei activiteiten zijn.

Fiets verder naar ③9. Verlaat hier de knooppuntenroute. Rode fietswegwijzer volgen richting centrum. Rechtdoor over *Beemsterstraat*. Einde rechts, gezellige *Nieuwendammerdijk* op. Einde links naar *Meeuwenlaan*. *Meeuwenlaan* helemaal af fietsen tot pont naar Amsterdam CS. Op de pont kun je de benen strekken voor je aan de laatste loodjes begint. Bij CS ⑤2 volgen tot Piet Heijntunnel. Hier rechts af *Czaar Peterstraat* in.

De Czaar Peterstraat had tot een aantal jaren geleden een slechte naam, maar met de komst van tramlijn 10 in 2004 is daar verandering in gekomen. Er zitten nu allerlei winkeltjes, ateliers en kleine cafés. Je kunt natuurlijk hier al afstappen, maar het is de moeite waard nog even de straat uit te fietsen. Aan het einde van de straat links zie je een molen: De Gooyer. Naast deze molen zit ⑤ Brouwerij 't IJ, een biologische brouwerij waar je tot besluit van je route een heerlijk door de brouwerij zelf gebrouwen biertje kunt drinken. Proost!

Vanaf brouwerij **Pontanusstraat** in. Rechtdoor tot station Amsterdam Muiderpoort. ►

TE BEZOEKEN

- 1 **Hemmeland** Hemmeland 1, 1141 LA Monnickendam, 0299 65 55 55.
- 2 **Museum de Speeltoren** Noordeinde 4, 1141 AM Monnickendam, 0299 65 22 03, www.despeeltoren.nl.
- 3 **Waterland Recreatie BV** Drs. J. van Disweg 4, 1151 DA Broek in Waterland, 020 403 32 09, www.fluisterbootvaren.nl.
- 4 **Boerderij De StadsHoeve** Zunderdorpergouw 29, 1027 AT Zunderdorp (Amsterdam), www.hoevehutten.nl.

HORECA

- A **Theetuin en Theeschenkerij 't Einde** Zuiderwouder Dorpsstraat 78, 1153 PG Zuiderwoude, 020 403 11 11, www.ttuin.nl.
- B **Suyderwou's Wijnloods** Zuiderwouder Dorpsstraat 60, 1153 PE Zuiderwoude, 020 645 65 95, www.wijnloods.nl.
- C **Café De Zwaan** Middendam 10, 1141 BC Monnickendam, 0299 65 16 61, www.cafedezwaanmonnickendam.nl, wo gesloten.
- D **Brouwerij 't IJ** Funenkade 7, 1018 AL Amsterdam, 020 622 83 25, www.brouwerijhetij.nl, dagelijks open van 15-20 uur.

COLOFON

UITGEVER

ANWB Media, Vincent van der Meys,
Caroline Wetselaar

COÖRDINATIE

ANWB Media, Hanneke te Giffel, Quinten Lange,
Erika van Zinderen Bakker

ROUTES

Mirjam Endendijk, Ad Snelderwaard,
Willemien Werkman, Menno Zeeman,
Erika van Zinderen Bakker

REDACTIE EN COÖRDINATIE

Noordwestmedia, Maarten de Vries;
Mariëlle van der Goen

CARTOGRAFIE

Landkaartje, Winifred Broeder

ONTWERP

Er Ontwerpt, Eria van der Pauw

OPMAAK

Janneke Hendriks Grafisch ontwerp

COLLAGE OMSLAG

Lovebug Productions, Miranne Kalff

BEELDREDACTIE

Noordwestmedia, Maarten de Vries

LITHOGRAFIE

Joaquim Gonçalves

FOTOGRAFIE

Amsterdam Toerisme & Congres Bureau omslag | ANWB
avd 320, 67, 70, 93, 103 | Ad Snelderwaard omslag voor b,
omslag achter 3x, 10, 12, 130, 14b, 140, 15, 19l, 19r, 20, 26,
27l, 27r, 30, 33, 34, 36b, 360, 37, 38l, 38r, 39, 42, 43, 48r, 49,
50b, 500l, 500r, 55l, 55r, 58br, 60, 66, 69r, 74b, 740, 75, 77,
78, 82l, 86, 87b, 88br, 880, 90, 91, 101 | Ben te Raa 88bl |
iStockphoto 7-8, 250, 31r, 32b, 65, 72, 760r, 94l |
Muziekgebouw aan 't Y (Menno Tummers) omslag |
Nationale Beeldbank omslag, 13b, 22, 24, 25b, 40, 44, 45,
46, 48l, 52, 56b, 580, 63, 64l, 69l, 71, 76b, 760l, 80b, 800,
81, 83, 84, 870, 94r, 96, 98, 990, 100r, 102 | Otto
Kalkhoven 28, 31l, 54, 560r, 57, 58bl, 64r, 82r, 92, 100l |
Science Center Nemo omslag | Theetuin 't Einde 99b |
Wim van der Ende 60 |

© ANWB B.V., Den Haag

Eerste druk 2010

ISBN 978-90-18-03079-7

Alle rechten voorbehouden. Deze uitgave werd met de meeste
zorg samengesteld. De juistheid van de gegevens is mede
afhankelijk van informatie die ons door derden werd verstrekt.
Indien die informatie onjuistheden blijkt te bevatten, kan de
ANWB daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

De informatie in deze gids is aan verandering onderhevig. Het kan
dus gebeuren dat je ter plaatse een andere situatie aantreft dan
de samenstellers. Graag verneemt de redactie deze verschillen:
opmerkingen en suggesties zijn welkom:
ANWB Media / Redactie Vrije Tijd, Postbus 93200,
2509 BA Den Haag, anwbmedia@anwb.nl

ANWB FIETSKAARTEN

- Alle fietsknooppunten, paddestoeinnummers en fietspaden
- Schaal 1:50.000
- Uitgebreide toeristische informatie en straatnamen

Prijs: € 8,95

(ANWB-leden: € 8,50)

FIETS DE STAD UIT

Utrecht | Rotterdam | Den Haag

- Fietsen direct vanuit het centrum van de grote stad
- Routes van 35-55 km via knooppunten
- Tips voor horeca en bezienswaardigheden onderweg

Prijs: € 12,95

(ANWB-leden: € 12,50)

LEKKER FIETSEN

- 20 prachtige fietsroutes
- Restaurants en hotels
- Tips voor smakelijke bezienswaardigheden

Prijs: € 14,95

(ANWB-leden: € 13,95)

OPREKEN
BIBLIOTHEEK
AMSTERDAM
NIEUWENDAM

FIETS DE STAD UIT

Amsterdam

DE LEUKSTE FIETSRUTES
EN ADRESSEN NÉT UIT DE STAD

FIETS DE STAD UIT | Amsterdam laat je met vijftien routes de mooiste plekken rondom Amsterdam zien: kort en lang fietsplezier met afstanden van 20 tot 52 kilometer. Fiets eens door de Kennemerduinen naar Zandvoort, neem een picknickmand mee voor een lunch in het Amsterdamse Bos of ga zwemmen bij Blijburg aan Zee. Vanuit Amsterdam ben je al binnen een kwartiertje de stad uit.

Ontdek met de nieuwe ANWB-serie Fiets de stad uit de schoonheid van de natuur en groen nét buiten de stad.

ISBN 978-90-18-03079-7

9 789018 030797

KI-276-957

